

DIRVA

TAIKOS VILTYS

Remiasi visų nenoru kariauti

Ką reiškia sekmadienį Vietname prasidėjusios paliaubos? Ižangą į taiką ar... 3-čio Indokinijos karo pradžią? Pesimistiniai žiūrint reikėtų sutikti su paskutine prielaida. Už ją kalba tokie faktai. Indokinijos komunistų partija nuo pat savo iškūrimo pradžios siekė savo vadovybėje sujungti visą Indokinijos teritoriją kaip vienetą. Tai sukėlė pirmą Indokinijos karą tarp Prancūzijos, kuri norėjo atstatyti savo kolonialinę imperiją ir Ho Čimino Vietminho, Kolo-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

nialinių imperijų laikas
jau buvopasibaigęs ir todėl karas pasibaigė Ho
Čimino pergale kariniais
prie Dien Bien Phu ir
politiniais Ženevos konfe-
rencijoje.

Antras Indokinijos karas prasidėjo politiniai 1957 metais, kariniai 1961 metais, kada JAV bandė išgelbėti nuo komunistų įsiviešpatavimo likusias Indokinijos dalis: Pietų Vietnamą, Cambodiją ir Laosą. Tas karas pasibaigė Paryžiaus susita-

rimu, kuris iš Indokinijos pašalino JAV, taip kaip pirmasis pasibaigė prancūzų pašalinimu.

Nei vienas nei kitas karas nesunaikino komunistų tendencijos suvienyti savo valdžioje visą Indokiniją, ergo, jau dabar prasidėjo trečias Indokinijos karas, kuriame JAV jau nedalyvaus tokiu mastu kaip iki šiol. Tas karas bus daugiau ar mažiau vedamas pačių vietnamiečių, laosiečių ir kambodiečių jėgomis. Tai duoda vilties, bent oriškai, kad jįms gali nusibosti kariauti ir nusistovės kokia nors taika.

Mes jau nurodėme, kad tam daugiausiai įtakos gali turėti 3-jų didžiųjų: JAV, Sovietų ir Kinijos interesai. Faktinal daugiausiai prie dabartinių Hanojaus nuolaidų prisidėjo Sovietų Sąjungos ir Kinijos nusistatymas. Nixonas įsakydamas užminuoti šiaurinio Vietnamo uostus privedė sovietus nukreipti tiekimą per Kiniją. Kiniečiai tačiau neturi jokio intereso matyti sovietų įsigalėjimą savo pietinėje pašonėje. Jiems užtenka sovietų grėsmės iš Šiaurės, Vakarų, ir pajūrio. Tol kol ji pati negali įsigalėti pietryčių Azijoje Kinija gali norėti Indokiniją matyti 'balkanizuotą', bet nesujungtą vienoje vadovybėje.

Sovietam, žinoma, būtu paranku turėti Inodkinį, savo sąjungininkę, tačiau, jai kaip ir Kinijai, yra svarbiau geri santykiai su JAV, bent šiuo momentu.

Toks interesų susidėstymas privedė prie dabartinių paliaubų sutarimo ir jei jis toliau pasiliks toks pat, šansai tūkai nėra labai blogi. Nėra abejonės, kad šiaurinis Vietnamas yra karo nuvargintas, jo gyventojai nori taikos ir didesnio gerbūvio, kas gali nulemti ir politbiuro politiką. Tiesa, jis gali nesiskaityti su 'viešąja nuomone' jam negresia nuvertimas rinkimų keliu, tačiau ir komunistinis režimas turi saugotis neperėti tam tikros ribos, kurios laikytis vers ir Hanojaus noras pasinaudoti JAV ūkine pagalba. Visi tie sumetimai įtaigoja, kad Hanojaus politbiuras gali nutarti Lenino patarimu padaryti tam tikrų 'zigzagų' savo pastovioje politikoje nuo 1946 metų. Sąlygos yra pasikeitusios.

Daugiausia ateities rai-
da priklausys nuo anti-ko-
munistinių jėgų atsparu-
mo ir sugebėjimų. Britų
'The Economist' magazi-
nas neseniai priminė Con-
fucijaus pamokymą: "Ma-
žos tautos yra kaip žolė.
Ir kai vėjas pučia virš
žolės, ji neturi kitokio
pasirinkimo kaip nusilenkti". Pietryčių Azijo-
je vėjas dar pučia iš



Clevelande praeitą sekmadienį, sausio 28 d., Šv. Jurgio parapijos salėje buvo paminėta Klaipėdos sukilimo 50 metų sukaktis. Nuotraukoje minėjimo rengėjai ir programos išpildytojai, iš kairės: Clevelando šaulių kuopos pirm. dr. K. Pautienis, p. Kezienė, LŠST vy. atstovas Jonas Švoba, kanklių orkestro vadovė O. Mikulskienė, sol. Irena Grigaliūnaitė ir scenos gilumoje kanklininkės, J. Garlos nuotrauka

KLAIPĒDOS SUKILIMO 50 METŲ SUKAKTIES MINĒJIMAS CLEVELANDE

Clevelando šauliai pra-
eitą sekmadienį, sausio
28 d., minėjo Klaipėdos
50 m. sukilimo sukaktį.
Nors oras buvo blogas,
bet į minėjimą susirinko
būrys clevelandiečių.
Šv. Jurgio bažnyčioje bu-
vo atlaikytos pamaldos
už žuvusius šaulius ir ka-
rius Klaipėdos vadavi-

Šiaurės. Visos to rajo-
no valstybės turi pasi-
ruošti pasipriešinti to vė-
jo pūtimui be JAV tiesio-
cinio įsikišimo. Kokiųbū

gino iškisimo. Kokių būdu -- jos turi laisvę pasirinkti. Filipinai, kaip ir toliau šiaurėje esanti Pietų Korėja, pasirinko diktatūros kelią, nesiskaitydami su Amerikos spaudos nuomone. Praktškai, Pietryčių Azijoje neliko nė vieno demokratinio režimo išskyrus Singapūrą. Tai gali būti geras ir net vienintelis kelias, bet ilginiui ir diktatoriui turi būti populiarius, kad išsilaikytų.

me. Šv. Jurgio salēje 4 val. iyyko minējimo akadēmija su vēliavų īnešimu ir Lietuvos himnu. Dallyvavo šauliai su Lietuvos ir šaulių vēliavair Clevelando ramovēnai. Salēs scena buvo meniškai papuošta P. Mašiotienės. Lietuvos himnas ir žuvusių pagerbimas buvo atliktas su Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestru ir sol. I. Grigaliūnaitė, vadovaujant šaulei O. Mikulskienei.

Pagal Mažosios Lietuvos gelb. komiteto išleistą manifestą, su pagalba ginkluoto sukilimo, Klaipėdos kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos. Tas garbingas, mums visiems lietuviams brangus istorinis sukilimo manifesto aktas, buvo gražiai perskaitytas tautiniais rūbais pasipuošusiais Viktutės Lenkauskaitės.

Šaulių kuopos pirminkas pristatė dalyvavusius Klaipėdos krašto sukilime V. Braziulį ir D. Mašiotą. Apie Klai-

pėdos sukilimo priežas-
tis ir sukilimą skaitė pa-
skaitą, šaulių centro val-
dybos atstovas, buvęs Uk-
mergės gimnazijos di-
rektorius istorikas Jo-
nas Švoba. Paskaitinin-
kas smulkiai dokumenta-
vo įvykius nuo 1919 iki
1923 metų, kur ano meto
Lenkijos ir jos sąjungi-
ninkės Prancūzijos buvo
daromos visos pastangos
neatiduoti Klaipėdos
kraštą Lietuvai, bet pa-
likti tą kraštą vokiečių
žinioje. Tik su pagalba
sukilimo Klaipėdos kraš-
tas buvo atkovotas ir pri-
jungtas prie savo isto-
rinės, nuo senų amžių
priklausomos, Didžio-
sios Lietuvos.

Meninę programą atliko, Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestras, vadovaujamas šaulės O. Mikulskienės, su soliste I. Grigaliūnaite. Jaunieji kanklininkai ir solistė dėvėjo lietuviškus tautinius rūbus ir tuopratutino išorinę kanklių orkestro išvaizdą. Buvo atlikti kompozitoriaus Al. Mikulskio tautiniai motyvai stilizuoti šie kūriniai. Skamba, skamba kankliai, Daina apie Klaipėdą, Vaidilučių giesmė, Oi motule mano, ir lietuvių tautinių šokių siuita.

Po meninės dalies mo-
terys šaulės įteikė gėlių
kanklių vadovei O. Mi-
kulskienei ir solistei I.
Grigaliūnaitei. Paskai-
tininkas J. Švoba sveiki-
no minėjimo dalyvius šau-
lių centro valdybos pir-
mininko V. Tamošiūno
vardu ir palinkėjo šaulių
kuopai geriausio pasise-
kimo šauliškoje veikloje.
Taip pat atsiuntė sveikini-
mą šauliams ir minėjimo
dalyviams Elzė Jankutė,
Mažosios Lietuvos Mo-
terų Draugijos pirmin-
kė.

Vēliau po minējimo moterys šaulēs dalyvius pavaišino kava ir bičiulīš kai besikalbant apie šaulišką veiklā labai greitai prabēgo keletas vālandų.

Dr. K. Pautienis



Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras ir sol. Irena Grigaliūnaitė išpildant meninę programą Klaipėdos sukilimo minėjime.
J. Garlos nuotrauka

J. Garlos nuotrauka

■ Laiškai Dirvai

KLAIPĖDOS SUKILIMĄ PRISIMINUS

Paskaičius Dirvoje "Klaipėdos sukilimo jubiliejus" straipsnį, kilo daug prisiminimų.

Rodos, kad tai buvo vakar. O gi jau prabėgęs penkiasdešimt metų. Sukilimas tik paminėtas Dirvoje bendrai, be didesnių smulkmenų. Žinoma, vargu, ar ką galima daugiau padaryti, esant dabartinei mūsų tautos ir valstybės padėčiai.

Man, kaip vienam to žygio dalyviui, būnant Kauno Aušros gimnazijos, aštuntosios klasės, šaulių būrio nariu, norėčiau, kad penkiasdešimties Klaipėdos atvadavimų sukaktuvės būtų išpūdingesnės, daug pilnesnės. Gera, -- Dirvos redakcija atsakys, tai rašyk. Deja, pilno vyksmo daviniais aš esu daug biednesnis negu Dirva. Tiesa, reikia pasakyti, kad apie viršūnių vyksmą planus ir žygių jau buvo daug rašyta. Kalbu apie sumanytojus ir vykdytojus "gerolus". Bet nieko nebuvo rašyta apie pačią armiją, o ji susidėjo iš jau no amžiaus savanorių.

Taip, kad Kauno Aušros gimnazijos žuvo du vidurinių klasių jaunuoliai. Buvo ir iš kitų miestų gimnazijų jaunuolių. Bet tai vietiniai galėtų daugiau suteikti žinių. Buvo ir ne gimnazijų šaulių bei savanorių.

Daugeliui gal būtų idomu paskaityti ir žinoti

Šumausko...

(Atkelta iš I psl.)

Tiesa, bolševikai Lietuvoje įvedė priverčiamąjį darbą, bet nedarbo nepanaikino. Dėl sunkių materialinių sąlygų šiandien Lietuvoje ir daugiavaikės motinos yra priverstos dirbti iki paskutinio kraujo lašo. Ar tai gerovės pažymys? Priverstas žmogus dirba, iki praranda sveikatą, o praradęs ją, negali gauti reikiamų vaistų. Jei giminės pasiunčia iš "kapitalistinio" krašto, tie vaistai nepriimami, grąžinami atgal. Štai tau ir pažanga!

Juokingai skamba, kada M. Šumauskas tvirtina, jog komunizmas Lietuvoje panaikino "socialinę nelygybę", išaukštino "žmogaus asmenybę" ir sudarė sąlygas žmogaus sugebėjimams visapusiškai skleisti. Tur būt, Lietuvos žmonės gerai žino, kaip gyvena komunistų bosai, jų proteguojami artistai, žurnalistai, rašytojai, kurie jų interesams tarnauja, ir kaip gyvena kolūkiečiai, darbininkai, tarnautojai, kurie neturi teisės pirkti tose krautuose, kuriose aptarnaujami kompartiniai. Kaip jūs, komunistai, asmenybės aukštinate, žinome iš tų faktų, jog daugelis lituanistų, daugelis intelektualų, poetų buvo išvežti į Sibirą, daugelis buvo jų sunaikinti, daugelis jų neteko darbo, o kai kurie ir gyvybės.

M. Šumauskas didžiuojasi, kad jis priklauso "galin-gai liaudžiai" (suprask rusų tautai), tačiau mes apgailestaujame, jog tokie minkštamakuliai išsižada savo tautos ir dirba svetimųjų naudai. Ir dar tuo didžiuojasi! Jie nesupranta, kad jų laukia Biliūno Brišiaus likimas.

kaip viskas buvo ruošiamas ir kaip žygiai vyko. O juk juose dalyvavo net vidurinių klasių jaunuoliai. Taigi vaikai. O padarė didvyriškus darbus. Dirva rašo: "Klaipėdos sukilimo jubiliejus sukilimo jubiliejus kiekvieno lietuvių dvasioje skamba ypatingai patetiškai. Primena Kauno Karo Muziejus motto: per aukas ir pasiryžimą laisvę laimėjom". Dirva rašo, kad tai buvo istorinio proceso neišvengiamumas ištraukti klaipėdiečius į Klaipėdos lietuvių darbą. Taip, labai teisingai. Būtų labai gerai, kad ir dabar, kad ir esant šioms, gal, nepalankioms aplinkybėms, laikyti kontaktą su klaipėdiečių emigracija. Įspėti Memmeller Dambobotininkus, kad atsikrapštytų akis ir iš kur jie kilę.

Grįžtant vėl prie Klaipėdos sukilėlių, norėčiau paminėti Kauno Aušros gimnazijos šaulių būrį, kuris buvo gana aktyvus Lietuvos kūrmosi ir konsolidavimo laikais. Pamenu, kai dienomis būdavome klasėse, o naktimis su kariniais šautuvais eidavome POWiakų gaudyti. Važiudavome ir į tolimesnes Kauno apylinkės vietas.

Gal neužsisgaus, kad paminėsiu keletą pavardžių, kurie apie būrį gerai žino ir dalyvavo jame. Pirmiausiai tai dailininkas Pautienius. Kitų šaulių štabo narių nepamenu, išskyrus Vitkauską pavardę. Gal dar tebėra gyvų ir kitų tuometinių darbuotojų, kurie galėtų parašyti apie šaulius ir apie pačio sukilimo eigą.

Negaliu užmiršti neminėjęs gerbiamo profesoriaus Vlado Jakubėno asmens, -- tada gimnazisto, ir amžino atilsio žuvusio majoro Albino Bulvičiaus, irgi gimnazisto, kuriuodu kaip šauliai buvo nuvykę į lenkų užfrontę tiltų sprogdyti.

Skačiau Drauge klausimą, būtent: "Kuo atžymėti 1973-sius metus. Mačiau penkiasdešimt metų Klaipėdos Jubiliejinių atvadavimų.

Dr. Z. Sabataitis, Hollywood, Fla.

O, KAD JĄ KUR, TĄ LIETUVIŲ KALBĄ!

Vienas rašytojas, o gal žurnalistas, kažkada pasakė, kad diskusinis straipsnis tikrai blogas, jei į jį niekas iš viso neatsiliepia, nei teigiamai, nei neigiamai. Ir tai tiesa!

Todėl buvau maloniai nustebintas radęs š.m. sausio 17 d. Dirvos numeryje mūsų žinomo žurnalisto Vl. Būtėno atsiliepimą į mano "Prajo-vus". Nepasakyčiau, kad tasai atsiliepimas būtų nepalankus, bet šiokių tokių, mano manymu, nevisai teisingų priekaištų jame vis dėlto radau.

Jaunas daktaras, kuris anot Vl. Būtėno, gal, pasijus išskaudintas, užuot išsižeidęs ir liovęsis rašyti lietuviškai, turėtų,

priešingai, dažniau pasireikšti spaudoje, mėgin-damas tai atlikti lietuviškai! Juk galima, manau, parašius straipsnį, paprašyti kurio nors "senio" jį perskaityti ir šiek tiek pataisyti! "Jablonskinės" ir "skardinės" rašy-bų klausimas čia, man rodos, neturi reikšmės: viena ar kita rašyba naudojantis, galima vis dėlto rašyti lietuviškai.

Štai du, visai "švie-ži" nelietuviškumo pavyzdžiai, iš esmės tikrai nieko bendra neturin-tieji nei su jablonskine, nei su skardine rašyba! Jie paimti iš pokalbio su vienu, Belgijoj gyvenančiu rašytoju.

Pasigrožėkime!

-- Kasykloje dirbau tik kelis mėnesius. Bet, kaip man atrodo, pakankamai ilgai, jog išjauščiau į tą darbą.

Kadangi "dirbau", tai ne "išjauščiau", o ... būčiau išjautęs! Antra ne jog, o kad! Žodelį jog visada galim apakeisti žodeliu kad, bet ne atvirkščiai! Posakiuose: "būk atsargus, aš nenoriu, kad tu susirgtum", "kad tave veļniai", juk negalime "kad" pakeisti, "jog", ar ne tiesa?

Toliau (iš to paties pokalbio):

-- Teko dirbinėti žaislų dirbtuvėje, elektros motorų įmonėje, durininku -- vertėju viešbutyje, sąskaitininku, telefonistu taksi bendrovėje, vėl elektros motorų gamykloje.

Manau, kad galima dirbti mokytojo arba kad ir durininko darbą, bet ne galima dirbti nei mokytoju, nei durininku. Gal kartais galima dirbti kastuvu arba plaktuku!

O, kad (ne: jog!) ją kur, tą lietuvių kalbą!

A. Zujus

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ



Ši nekantriai laukta Česlovo Gedgaudo knyga, "Mūsų praeities bieškant", atskleidžianti daug mūsų senovės paslapčių, pagaliau išvydo šviesą. Kietais viršeliais 15 dol.

Perlaidas galima siųsti tiesiog autoriui Česlovui Gedgaudui, P. O. Box 5544, Santa Monica, Cal. 90405.

AMERIKOS ŪKINĖ BUKLĖ

Lygiai taip pat netikėtai kaip prieš 17 mėnesių, kai jis griebėsi griežtų ūkio kontrolės priemonių, prezidentas Nixonas neseniai paskelbė trečiąją fazę. Pirmoji, kaip žinia, buvo kainų ir algų užšaldymas, antroji -- leidimas joms judėti nustatytose ribose, trečioji fazė duoda dar daugiau laisvės ūkiniam gyvenimui, tačiau jei jis pradėtų pulsuoti per smarkiai, administracija rezervavo sau teisę dar kartą išimti ir jau sutartą atlyginimą bei naujai paskelbtas kainas sumažinti. Tam reikalui prezidentas prašė prailginti iki 1974 metų įstatymą duodantį tam teisę.

Tas įstatymas, tarp kitko, buvo priimtas demokratų balsais prieš prezidento norą. Jis juo tačiau netikėtai pasinaudojo, neturėdamas kitos išeities apstabydyti išsibavusią infliaciją. Dabar kai ūkinis gyvenimas su normalėjo, konservatyviai nusiteikęs prezidentas nori kontrole nusikratyti, palikdamas kainas ir algas nuspręsti pasiūlyti ir pareikalavimo konjunk-tūrai. Kai kas mano, kad jis tai daro per anksti. Juk kaip tik dabar maisto kainos pradėjo smarkiai kilti ir, kiek galima numatyti, kils dar daugiau per ateinančius 6 mėnesius. Bet maisto kainas galima tik sureguliuoti didesne pasiūla, atseit, didesne gamyba, sumažint subsidijas už naują žemės plotus, ir importu. Visos tos priemonės tačiau negali duoti labai greitų vaisių. Joms pasireikšti reikia metų. Jei tačiau maisto kainos paliekamos daugiau ar mažiau Dievo valiai, o maistui amerikiečiai išleidžia, nors ir mažiau kaip kitos tautos, tačiau vistiek apie 20% savo ūdarbio, nėra kaip stipriai varžyti ir kitus ūkinio gyvenimo sektorius.

Cia pat reiktų pastebėti, kad pramonės gaminių kainos, apamai imant, pereitais metais kilo daug lėčiau -- to dėka infliacijos dydis buvo apie 3,5%. Mažesnis negu kituose laisvojo ūkio kraštuose.

Šių metų tikslas yra sumažinti infliaciją iki 2,5%, tačiau to bus siekiama daugiau fiskalinėmis priemonėmis, mažinant federalines išlaidas, negu draudimais. Pagal naują potvarkį įmonė galia didinti kainas, jeipadidėjo jos gamybos išlaidos, tačiau jų pelnas dėl to negali padidėti daugiau negu 1,5%. Atlyginimo padidinimui ribos nėra nustatytos, tačiau laukia-

ma, kad jis sieks apie 5-6%. (2,5% infliacijai, 3% už darbo našumo pakilimą).

Kad to daugiau ar mažiau būtų laikomasi, bus įsteigta speciali žinyba su Harvardo prof. John Dunlop priešakyje (Cost of Living Council). Joje bus patariamoji taryba iš 5 unių vadų ir 5 biznierių ir apie 2.000 tarnautojų, atseit pusėto skaičiaus, kuris dabar naudojamas kontrolei. COLC turės dideles teises, tačiau jomis naudosis labai retai. Iš viso, jai apie savo kainų pakilimus turės pranešinėti tik 800 didžiausių bendrovių su 250 milijonų dolerių ar daugiau apyvartos. Mažesnių bendrovių ir unių veikla gali

būti tikrinama tik prireikus. Įmonės mažesnės kaip 1.000 darbininkų arba unijos su tiek narių, nebus liečiamos kontrolės, lygiai kaip ir nėra jokių suvaržymų nuomos dydžiui.

Suvaržymai dar lieka medicinos patarnavimams. Ligoninės ir slaugymo namai negali padidinti savo kainas daugiau kaip 6%, gydytojai ir dantistai -- 2,5%. Taip pat bus varžomas ir maisas apdirbimo įmonių kainos, bei statybos darbininkų atlyginimas. Tos išimtys yra daugiau politinio negu ekonominio momento padiktotos. Aplamai imant, trečia fazė turėtų vesti prie visų kainų ir algų suvaržymo galo. (vm)

UŽBAIKIME UŽSILIKUSĮ DARBĄ

Jau pusmetis kai II PLJ kongresas liko praeyti, tačiau kai kurie jo darbai dar nėra užbaigti. Vienas iš jų yra jaunimo peticija, kuri Jungtinėms Tautoms turėjo būti įteikta 1973 m. Vasario 16 dienos proga. Deja, iki šiol tėra surinkta tik 70 tūkstančių parašų ir abejojama ar su tiek parašų peticiją įteikti būtų prsminga.

Peticijai parašų rinkimo organizatoriai, nuodugnai apsvarstę visas su šiuo klausimu susijusias problemas, apsisprendė įteikimui surinkti bent šimtą tūkstančių parašų ir peticiją Jungtinėms Tautoms įteikti šių metų balandžio mėnesio pradžioje, tai yra lygiai po metų nuo okupuotoje Lietuvoje septyniolikos tūkstančių pavergtų lietuvių pasirašytos peticijos įteikimo.

Siekiant šį darbą užbaigti ir įteikti peticiją balandžio mėnesio pradžioje, Jaunimo kongreso komiteto vardu dar kartą drįstu kreiptis į jus, mieli lietuviai, kviesdamas iš naujo atgaivinti parašų rinkimo darbą ir surinkti dar bent trisdešimt tūkstančių parašų. Sėkmingesniau uždavinio įvykdymui kviečiu:

1. Vasario 16 minėjimų rengėjus, besikreipiančius į vietos burmistrus dėl proklamacijų, prašyti juos pasirašyti peticiją ir leidimo, jeigu tokio reikėtų, rinkti parašus viešose vietose. Leidimą gavus, parašų rinkimą organizuoti ir vykdyti bent vieno savaitgalio metu.

2. Vasario 16 minėjimo dieną rinkti parašus prie bažnyčių, minėjimų salėse bei kitose vietose. Aplankyti savo amerikiečius kaimynus ir kiekvienam surinkti iš jų bent

po 10 parašų, labiau įpraminant Nepriklausomybės šventės reikšmę konkrečiu, asmeniškai atliktu darbu.

3. Iniciatyvos prašomi imtis Vasario 16 minėjimų organizatoriai, LB apylinkių valdybos, visų kitų organizacijų valdybos ir pavieniai asmenys.

Romas Sakadolskis
II PLJ kongreso komiteto pirmininkas

Pastaba: peticijų blankai gaunami pas Antaną Būgą, 842 W. 33 Pl. Chicago, Ill. 60608. Tel. 312 YA 7-3964.

OPENINGS FOR QUALIFIED PEOPLE

MILLWRIGHTS
AND
MAINTENANCE
ELECTRICIANS

Ability and potential for advancement are our first consideration. Must have own tools. Apply in person.

BENTON HARBOR
MALLEABLE
INDUSTRIES
171 Graham St.
Benton Harbor, 49022

Only experienced need apply (5-11)

IMMEDIATE OPENINGS FOR OWNER OPERATORS & BROKERS

Must have experience in driving tractor. Semi equipment. Highest percentage & benefits paid.
Call 216-545-5467
THE LAKE SHORE MOTOR FREIGHT CO.
1200 S. State St.
Girard, Ohio 44420 (9-11)

WANTED 1ST CLASS MOLD MAKERS

Must be experienced in mold building. Steady work, good wages, & benefits, and overtime.

J. B. RATH CO.
23780 HOOVER
WARREN, MICH.

(8-10)

DIE MAKERS

AND
DIE MAKER HELPERS
DAY AND NIGHT SHIFT
Long program, all fringe benefits and overtime.
GATHEN INDUSTRIES
15300 12 MILE RD.
ROSEVILLE, MICH. (8-9)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRAŠANT • PAVARDE PASIRAŠYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo žodis į lietuvių visuomenę

Pereitais metais lietuvių išeivija yra atlikusi visą eilę didelių darbų: Jaunimo kongresas, Vli-ko, ALT, Balfo seimai, konferencijos ir kita. Tai vis manifestacinio pobūdžio laisvosios lietuvių tautos dalies reprezentacija tikslu parodyti švietimiesiems mūsų tautos kultūrinės vertybės ir teisę į laisvą nepriklausomą tautos gyvenimą.

Visų aukščiau minėtų žygių įvykdymui lietuvių visuomenė parodė daug sumanumo, pasiukojimo, sudėjo daugybę rankų, tūkstančius dolerių lėšų ir nesuskaičiuojamą daugybę poilsio valandų. Ir niekas nesuskaičiuos, tiksliai neįvertins mūsų kūrėjų įnašo į tas manifestacines šventes, kurių dėka mes galėjome parodyti savo tautos kultūrinės vertybės ir tik tuo keliu išeiti per spaudą, radiją ir televiziją į svetimo krašto mases.

Šios didingos iškilmingos šventės jau praėity, bet mūsų siekistėvynei Lietuvai laisvės ir toliau turi būti keliamas savo ir svetimųjų tarpe, tik jau kitais keliais, kitomis priemonėmis, tikrai tyliu, kantriu, kruopščiu pastoviu darbu.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDAS tokį išpareigojimą vykdo jau eilę metų. Be anksčiau remtų įvairių Lietuvai naudingų darbų, paskutiniųjų keletą metų buvo sutelktas visas dėmesys ir lėšos didesniems užsimojimams: išleistos Laisvės Kovų Dainos, J. Aisčio redaguotos, 1969 metų pradžioje išleistas ir labai sėkmingai išplatintas anglų kalba veikalas "Lithuania 700 Years" 1500 egz. Po metų išleista II-ji pataisyta laida 1000 tiražu ir šiomis dienomis baigiama išristi III-jį laidą 1000 egz., pradiugianti to veikalo autorius: dr. J. Puziną, dr. J. Jakštą, A. Budreckį, S. Lozoraitį ir autorių bei redaktorių dr. A. Gerutį.

Ne be reikalo dr. A. Gerutis, prieš imdamasis tą darbą rašė: "Pareigos balsas manų jėgą buvo ir aš duodu sutikimą redaguoti ir savo dalį parašyti. Jeigu aš savo darbu sutrumpinsiu vieną dieną savo tautos nelaisvę, tai jausiuosi laimingas ir tikiuosi būsiąs atlikęs savo pareigą tautos atžvilgiu".

Be to, dabar baigiama ruošti nepriklausomos Lietuvos ir Diplomatinės Tarnybos istorija lietu-

vių kalba. Ir paskutiniu Lietuvos Nepriklausomybės Fondo užsimojimu yra išleidimas anglų kalba leidinio, kuris įtikintų pasaulį, jog Lietuva ne savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą, kaip rusai skelbia, bet klastai ir žiauriu smurtu naikinant tautą. Toks leidinys apims apie 350 psl., bus mažesnis ir pigesnis, o tuopačiu prienamesnis platesnei laisvojo pasaulio visuomenei.

LNF ligi šiol po išleidimo aukščiau minėto veikalo specialaus aukų rinkimo vajaus neskelbė, savo rėmėjų prašymais ne vargino, žinant, kad ir taip aukų rinkėjų eilės nesibaigia. Dabar, norėdami įgyvendinti naujus užsimojimus, kuriais niekas kitas nepasirūpina, kreipiamės vėl į lietuvių visuomenę aukų, mums skirtą dalį išteikiant nepriklausomybės šventės minėjimuose arba siunčiant čekį: Lithuanian Independence Fund, Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba.

ATSILIEPIMŲ AKIVAIZDOJE

Keista yra rašančio žmogaus psichologija: kai rašto vertinimas yra geras -- visa širdis šoka iš džiaugsmo dėkoti. O kai vertinimas yra rezervuotas -- žmogų griebia noras aiškintis, suprask "save ginti".

Tačiau visų smagiausia yra tai, jog įvairius vertinimus išgirdęs, žmogus su nustebimu įsitikini, kad tavo mintys yra skaitomos. Norisi, visiems atsiliepu siems padėkoti už dėmesį.

Ypatingai didelė, ypatingai netikėta staigmena buvo Dirvoje paskelbtas iš Turkijos kalėjimo pasiųstas Prano ir Algirdo Brazinskų laiškas, liečiantis straipsnį "Tautos sąvoka" modernaus mokslo šviesoje". Norėčiau visų pirma Brazinskams padėkoti už jų didelės vertės pritarimo žodį. Brazinskų laiškas mane sukrėtė, nes jis yra rašytas iš kalėjimo, esant Brazinskams dar neišsprestejo padėtyje ir žinant jiems, kad kiekvienas jų veiksmas tegali išsaukti tik tai dar didesnę įsiutimą keršto ištroškuso prieš gretose. Brazinskų

drąsos pavyzdys lyg ir mane padrasino, nes jų išgirstą straipsnį rašiau su didelėmis abejonėmis. Mat apie naują "tautos sąvoką" mastydama, labai bijojau, per ankstyva kregždė atsakiusi, gali spanus nušalti ir balso netekti. Ačiū Brazinskams už padrasinimą.

Kita didelė staigmena buvo š.m. Dirvos 3 Nr. paskutiniame puslapyje išėjus Detroito Lietuvių Kultūros Klubu valdybos įvertinimas. Pietų Amerikoje, lyg pasaulio užkampyje besėdint, staiga sužinoti, kad Š. Amerikos Detroito mieste nutarė tau dovaną pasiųsti -- yra giliai žmogų paliečiantis dalykas. Ačiū, ačiū.

Detroito Kultūros Klubu netikėtas atsiliepiamas man yra tuo vertinimas, jog jis liečia be galo kontroversinių straipsnių seriją "Klausimai be Atsakymų". Vestuvių metu kalbėti apie skrybas vargu ar yra linksma tema. Lygiai taip pat, Klausimai be Atsakymų dėstė šiuo metu gana nepopuliarias pažiūras.

Stengiantis vertinti pa-našioje nuotaikoje tiek teigiamus, tiek neigiamus atsiliepimus, sunkoka yra nereaguoti į kritikas. Vargas tuomet yra atsispirti pagundai "atsikirsti" ir giliau įsisąmoninti, jog svarbu yra ne tai, koks asmuo yra teisingas, o tai, koks bendras vaizdas gaunasi sudėjus į vieną krūvą įvairių asmenų nuomones, žinias bei išvadas.

Perskačiusi Dirvos Nr. 3 (sausio 12 d.) lais-kų skyriuje iškilusią polemiką tarp Villiaus Bražėno ir Vytauto Meškauskos, tegaliu tikrai padėkoti šiems dviems vyresnio amžiaus ir nemažos patirties vyrams už man suteiktą dėmesį.

Kiek suprantu, čia neina reikalas apie tai ar Meškauskas, Bražėnas ar Statkutė yra teisūs ar ne, o veikiau stoja klausimas ką gali trys sąžiningi lietuviai, draugė savo žinias ir samprotavimus sudėję, logiškai numatyti dėl Lietuvos ateities. Ne dėl tokios ateities kuri bus už metų kitų -- ją V. Meškauskas tiksliai aptaria kaippo rytų - vakarų ūkinio bendradarbiavimo laikotarpį. Ne. Klausimas stovi ne tame, ką mes jau visi puikiai regime, o tame, kas ateitis, kai idiliška rytų - vakarų draugystė prieis liepto galą. Kadangi toks klausimas liečia ne dabartį, ne artimą ateitį, o tolimesnės ateities projekcijas, be abejo, kiekviena išvada gali būti skirtinga ir jos visos tegali būti išreikštos tikrai spėjimų ar klausimų pavidale. Kiekviena pastanga išvelgti mūsų tautos ateitį yra tuo pačiu vienodai vertinga. Kiekviena nuomonė irgi galios tiek, kiek ateities įvykiai ją patvirtins ar paneigs.

Visiems atsiliepu siems -- ačiū.

Jūratė Statkutė - de Rosales, Caracas, Venezuela

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

NUOMONĖS IR PASTABOS

Dėl Korp! Fraternitas Lituanica dailės konkurso

Drauge (nr. 6) tilpo korespondencija "Korp! Fraternitas Lituanica išteikė premiją". Rašinys Dr. T. pasirašytas.

Kalbama, kad tos korporacijos Illinois skyrius "norėjo paskelbti dailės konkursą Simo Kudirkos tragedijai atvaizduoti. Buvo nutarta paskirti 1000 dol. premijoms. Centrinė valdyba šiam sumanymui pritarė. Tačiau konkurso terminui dar neatėjus, įvyko dar skaudesnis įvykis -- Romo Kalantos susideginimas".

Korespondentas dėsto: "Pereitą vasarą centrinė ir Illinois skyriaus valdybos nutarė konkursą praplėsti ir Romo Kalantos tragiško įvykio tema. Konkurso premijoms skirti 1500 dolerių".

Korespondentas toliau dėsto: "Kontaktuojant dailininkus vakariniuose pakraščiuose, susilaukta teigiamų atsiliepimų konkurso skelbimui. Tačiau buvo pasigindama pritarimo iš rytinių pakraščių dailininkų. Pasirodė, kad ten menininkai yra nusistatę Kudirkos ir Kalantos tragiškus įvykius įamžinti ne iš patriotizmo, bet iš materializmo. (Mano pabraukta, Xx) New Yorko menininkų simpoziume buvo pareikšta, kad 1500 dol. suma yra permaža, esą daktarai turtingi, tačiau menininkai dvasiškai turtingesni".

Ir korespondentas nustebina: "Fraternitietis dr. V. Paprockas mano, jei lietuviai dailininkai boikotuotų konkursą, tad ar nevertėtų ieškoti talkininkų pas svetimaučius dailininkus, pavyzdžiui, pas pabaltiečius, ukrainiečius ir t.t."

Korespondencijos pabaigai Dr. T., išdėstė: "Dr. Tauras išreiškė norą, kad žurnalistas pareikštų savo nuomonę spaudoje apie tų istorinių įvykių įamžinimą ne tik raštu, bet ir menu, kūriniams".

Šis korespondencijos finalas paskatina viešai pasvarstyti Gydytojų korporacijos sumanymą, kuriam suvokti ir padėtos keturios, esminės ištraukos iš "Drauge" tilpusios korespondencijos.

Korporacija kategoriškai atsiriboja nuo minties remti, organizuoti arba, ciniškai tarus, užpirkti minimos temos išraišką dailioje raštijoje. Sibiro tremimų temos eilėraščiui pakako 500 dolerių. Tiek pat rezervuota premijuoto eilėraščio partitūrai. Iš premijavimo dydžio, atrodo, korporacija jaučiapredilekciją išreikštai temai dailės, skulptūros, grafikos formoje. Bendru vardu -- norima gauti meno kūrinį, tikrovės vaizdavimo dailiomis formomis, ieškoma dailės kūrinio. Bet meno apimtis yra labai plati: žanrai, meta-dai, forma. Didelis yra skirtumas tarp dailės ir skulptūros, tarp aliejaus ir grafikos. Visos tos prielaidos neiškeltos konkurso projekte ir tai gerokai užtemdo konkurso pageidavimus. Fraktiškai gi dailės konkur-

sas nėra pav. novelės ar romano konkursas. Dailininko kūrybinis brailas toks akivaizdus, kad varžovų anonimiškumo negali būti. Konkursas taptų premijavimu be slaptumo. Slaptumas gali rasti, jeigu į konkursą įsijungtų, kaip dėsto Dr. T. "pabaltiečiai ar ukrainiečiai".

Siužeto variantai, Kalantai susideginus, atrodo pagausėjo. Daugiau asmenų įvelta į moderniąją martirologiją, pus-tūkstantis daugiau premijai! O kas bus, jeigu siuzetą praplėsti kenčiantiems kalėjimuose kuni-gams, jeigu pamėginti rasti simbolinį modernųjį kankinį. O kur Simo-kaičiai, liepsnojančiame lėktuve virš Baltijos bangų? O kur Brazinskai kalėjime?

Todėl negalima tuos įvykius skirstyti į "skaudžius" ar "dar skaudesnius įvykius". Visa tai yra lietuvių tautos laisvės siekių martirologija. Ir tiesiog baisu pagaltoti, kad mūsų menininkams reikia materialinio masalo raginti šį bei tą tais siuzetais duoti drobėje, arba popieryje, arba metale! Juo baisiau girdėti, kad dėl premijos dydžio šiemis šventiems lietuviui siuzetams deramasi, stengiamasi išgauti didesnę honorarą! Ir ištikrųjų tvirtinama, ar gi gydytojai nėra patriotai ir negali sumesti 10,000 dolerių premijos?! Ar negalima gydytojų sentimento paversti į 10.000 žaliukų?

Vyksta derybos, o žiūrovas, ir tas žurnalistas, kurio intervenciją išprovokuoja Dr. T., savo korespondencijoje, jaučiasi atsidūręs Kristaus laikų šventykloje, kur pinigų vertėivos atskleidė savo skobnius... Pasiėmęs botagą, Kristus tokius išvijo lauk...

O gal, palikus patetiką, sutikti, kad 10,000 dolerių sukels patriotinį iššą dailininkuose, kurie nori išderėti kuo svariausią premiją? Bet Dr. T. pastabėlė, kad "gydytojai turtingi, tačiau menininkai dvasiškai turtingesni", neturi atramos, esant dailininkų varžyboms, sutinkant Kudirką ar Kalantą vaizduoti už 10,000 ir nesilmti iniciatyvos, kada premija su-stoja prie 1,500!

Šie praktiški ir "praktiški" klausimai yra, tačiau, priedas arba atskambis esmingesnių prielaidų. Kyla klausimas, kuriuo būdu "istorinis įvykis bus įamžintas meno kūrinio"? Ar reikia už 10,000 pritraukti Picasso kalibro menininką ir jo tarptautinis garas padarys kūrinį amžiną? Ne, čia bus tik sensacija. Juo mažesnė sensacija bus sukurti tokio siuzeto kūrinį savybėje. Toks kūrinys, gerų geriausias, atras vietą... Čiurlionio galerijoje. Juk kitų vietų dailės kūriniams deponuoti mes neturime. Į ok. Lietuvos galerijas tokio kūrinio ne-priims, kad ir kokios būtų meninės jo kvalifikacijos.

Kūrinys (paveikslas,

grafinis piešinys ar skulptūra) vienakartpasi-rodys gana neaiškių kli-šių atspauduose mūsų periodikoje. Kūrinys tam tikrą laiką bus išstatytas mūsų visuomenės ap-žiūrai. Geriausiu atveju kelias per keletą vietovių. Kūrinys, geriausiu atveju susilauks "Genocido parodos" likimo: skirta susieškoti patalpų įpakavimo dėžėse!

Nereikia dar užmiršti laiko momento. Kada iš-eiviam širdys liepsnojo dėl skausmo "dailės kū-rinių" martirologijos siu-žetais nepasirodė! Dvie-jų metų bėgyje tuščiai ieškojo žiūrovas marti-rologinės temos mūsų dailės parodose. Dailininkai daug teptukų nudėvė-jo ir daug dažų išleido parodoms, bet tyro atlie-pio į išeivijos skausmą parodose nebuvo. Argi toks bus tikrai tada, kada viliojanti, apvalioji ketu-rių nulių suma 10,000 ap-vainikuos ir dailininkų "patriotizmą"?

Tais žodžiais nekalti-nami mūsų dailininkai, bet nurodoma, kad ir šven-tose temose yra tam tik-ros ribos, praktiniai su-metimai ir idėjinės per-spektyvos, sunkiai sugau-namos, dar sunkiau kūri-nin perteikiamos. Kada gi materialinės derybos, gana gobšus noras dau-giau išgauti iš sentimen-talaus mecenato, kalba ne apie temą, bet apie at-mokėjimą -- ar tai neap-temdo temos, nesunieki-na siuzeto šventumo, ne-atestuoja mecenatų "tit-nagais", o mecenuoja-mųjų pelno gaudytojais?

Savaime suprantama, kad toks dailės konkur-sas neturi abstraktiško motto "menas menui", bet patriotinę ir praktišką, masinę aplikaciją: sukelti simpatiją aukai, paveikti masę, įrežti įspūdį į išeivio psichiką. Tokios praktiškos įtai-gos aplikacija dailės kū-riniui labai ir labai ribo-ta. Jeigu veikalas skiria-mas masinei įtaigai, mū-sų sąlygose, ir muzikinis veikalas turi labai ribotą aplikaciją. Nieko jau ne-padarysi: menai visito-lygūs, bet jų masiškumas įvairus. Tai galimasu-avoti iš kuklaus pavyz-džio. Išleido gydytojai dailų lipinuką kovojan-čiai-patriotine tema. Tai įtaigus poveikis. Milijo-nai laisčių gali prabilti apie Lietuvos tragediją. Sugulvojo tie patys gydy-tojai gintarinę statinai-tę su Lietuvos žeme ir išteikė ją kaž kuriam as-tronautui. Tai absoliu-čiai nemasinė aplikaci-ja. Tiesiog -- išėmei iš savo kišenės, o kitas savo kišenėn idėjo...

Politinė, patriotinė iš-eivija turi savo misiją. Savybėje, pro domo sua-beveikiant, neišvengia-mas daugiariopas visuo-meninis ir kultūrinis vei-kimas. O kada atsiska-veidu į milijonus kitatau-čių, išeivija privalo ki-tataučių kalba skelbti jiems lietuvių tautos bei Lietuvos valstybės prob-lematiką, kovas, aukas, herojiškumą. Ką pasa-tyks abojam ir lėkščiam kitataučiai paveikslas (Nukelta į 4 psl.)

Dantų gydytojas Bladas K. Vencius 1890.I.6– 1972.XII.21

1972 m. gruodžio 21 d. ankstyvą rytą vienišo mirtimi savo šakotą gyvenimo kelią baigė dantų gydytojas Bladas Kazys Vencius. Jis buvo plačiai žinomas dantų gydytojas, užsigrūdinęs kovotojas už Lietuvos laisvę, vienas iš svarbiųjų tautinės lietuvių srovės atstovų didžiajame New Yorke.

Antrojo pasaulinio karo metu, 1941 m. kovo 10 d. prezidentui Antanui Smetonai atvykus į šį kraštą, velionis vadovavo jo priėmimui bei globojimui New Yorke. Šia proga jis yra susukęs 16

DR. V. PAPROCKAS

mm. filmą. Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo metu daktaras Bladas buvo taip pat aktyvus rėmėjas ir kai kuriuos šio istorinio įvykio epizodus yra užfiksavęs filme.



A. a. Dr. Bladas Vencius

Dr. Bladas K. Vencius buvo gimęs 1890 m. sausio 6 d. Asiuklės kaime, Prienų parapijoje. Mokėsi Mariampolės gimnazijoje, vienerius metus Vilniaus kunigų seminarijoje. Po to vėl grįžo į gimnaziją ir, nebaigęs šeštosios klasės, 1909 metų pradžioje paliko savo gimtąjį kraštą.

Atvykęs į Berlyną dvi savaites gyveno vokiečių šeimoje, o po to nuvyko į Hamburgą ir išsėdęs "Patricia" laivą, leidosi kelionėn per Atlantą. Kelionė turėjo tęstis 8-10 dienų, bet esant audringai jūrai užtruko dvi savaites. Jo metu velionis, kaip ir kiti eiliniai emigrantai, buvo apgyvendintas pačioje pradžioje laivo dalyje. Trūko maisto, oro, pro laivo angas veržėsi jūros vanduo, pats laivas buvo purvinas.

"Patricia" įplaukė į Baltimorės uostą 1902 kovo 29 d. Pradžioje velionis kelerius metus dirbo Baltimorėje drabužių siuvykloje. Paskui išvyko į Shenandoah pas giminingą Mockaitienę, kurios vyras tame miestelyje turėjo svaiginamų gėrimų parduotuvę. Kurį laiką padirbėjęs plieno liejykloje, velionis kelerius metus dirbo savo gimtinės svaiginamų gėrimų krautuvėje. Vėliau sugrįžo į Baltimorę.

Pradžioje vėl dirbo siuvykloje, o paskui pusbro-

liui Mikolaičiui piniginiai padedant, lankė ir baigė Eaton ir Burnett Business School buhalterijos kursą. Po metų gavo buhalterio vietą Baltimorės tramvajų kompanijoje, o po poros mėnesių vedė Amerikoje gimusią lietuvaite Viktoriją Venskaitę, dukrą Baltimorės lietuvių veikėjo ir siuvyklos savininko Antano Venskiaus-Veskaičio.

Žmonos tėvų paskatinimas velionis nusprendė studijuoti odontologiją. Kadangi nebuvo baigęs gimnazijos, tai jam pirmiausia prireikė išklauyti kolegijos kursą. Bladas Vencius įsirašė į Mount Vernon kolegiją Baltimorėje ir po pusant-

ry metų įstojo į Maryland universiteto odontologijos skyrių, kurį baigė 1919 m. birželio mėn. Gavęs praktikos teises daktaras Vencius atidarė dantų gydytojo kabinetą Baltimorėje.

Šia proga verta pažymėti, kad dr. Bladas bu-

vo iš visų Baltimorės gyventojų pirmasis, kuris įsirašė pirmojo pasaulinio karo metu savanoriu į armiją ir iki pat mirties savo kišenėje nešiojo atatinamą pažymėjimą (Precinct 4 -- June 5, 1917). Jis bandė taip pat įsirašyti į savanorius antrojo pasaulinio karo metu, tačiau dėl amžiaus nebuvo priimtas.

Pasibaigus pirmajam pasauliniam karui daktaras Vencius kartu su žmona 1921 m. vasarą keliausi į laisvąją Lietuvą. Kaune, Laisvės Alėjoje, netoli Iguolos bažnyčios jis atidarė dantų gydymo kabinetą ir sekmingai verčiasi privačia praktika. Pacientų tarpe jis turėjo Kiprą Petrauską, Antaną Sodeiką ir kitas išžymybes. Artimai draugavo su prezidentu Antanu Smetona, ministru Augustinu Voldemaru, prezidentu Jonu Griniumi ir kitais. Iki pat mirties, kaip relikviją, velionis savo kabinete mažoje dėžutėje laikė jo paties išrautą Kipro Petrausko dantį.

1927 m. birželio mėn. velionis grįžo į JAV. 1928 m. gegužės mėn. 28 d. gavo leidimą verstis dantų gydytojo praktika New Yorko valstijoje. Juozo Ginkaus patarimas jis atidarė Brooklyn, N.Y. Deja, čia jam teko labai trumpai džiaugtis gyvenimu: pabendra- vęs su keliais lietuviais nepilnų dviejų savaičių, gruodžio mėn. 15 d. (buvo vėjuota, lietinga ir šalta diena) beeidamas į valgyklą persėdėjo, gavoplauciu uždegimą ir, išbuvęs pusantros dienos ligoninėje, 1972 m. gruodžio mėn. 21 d. užmigo amžinu miegu.

Velionis buvo ypatingai gabus žmogus. Nenusimanydamas muzikoje jis savo rankomis padarė ir savo namuose įtaisė vargonus, kuriuos net Wurlitzer kompanijos atstovai buvo išprašę juos apžiūrėti norėdami išnagingo meistro išmokyti ypatingai vieno vertingo patobulinimo.

Jis mėgo meškas medžioti. Kas met su sūnumi jis važiuodavo į Rumfordo, Mo. kalnus meškų šaudyti. Savo rankomis buvo padaręs išskirtinai vertingus, meniškus medžioklinius šautuvus. Globojo paukščius ir mėgo tropikines žuvis. Savo namuose buvo įsitaissęs didelį žuvims laikyti akvariumą.

Jis buvo aistringas meno ir senienų rinkik. Savo surinktų paveikslų kolekcijoje jis turėjo apie 30 paveikslų tapytų senosios lietuvių kartos dailininkų. Jo namai buvo išpuošti K. Šimonio, A. Žmuidzinavičiaus, P. Kalpoko, A. Varno paveikslais; jo didelį kabinetą laikrodžių puošė dvi P. Rimšos tūpinčios ant lietuviškų knygų pelėdukės. Garsusis A. Varno 1907 m. Šveicarijoje ant popieriaus anglimi pieštas didelis paveikslas: "Dailininkas ir elgeta" yra dovanotas Tėvų Pranciškonų statomam Kultūros Židiniui. Savo paveikslų kolekcijoje jis turėjo tris paveikslus, 1921 metais tapytus tušus ant popieriaus, belgų dailininko grafo V. fon Nialde Kouno temomis! Tie paveikslai pradžioje buvo skirti ponai Voldemarienei. Iš atvykusių į šį kraštą mūsų dailininkų jis labiausiai vertino O. Paškevičienės, Č. Janušo ir M. Paškevičiaus tapybą.

Daktaras Vencius ypatingai mėgo senus, išgvenusius laikrodžius. Savo rinkinyje jis turėjo didžiulį švytuoklinį laikrodį atsivežtą iš Lietuvos, kuris savo metu sto- vėjo mūsų Užsienių Reikalų Ministerijos vestibiulyje. Tų laikrodžių jis turėjo virš šimto: čiulbančių, kaukiančių, barškančių, skambančių, girgždančių.... Jis juos pats slaugydavo, ir rūsyje įrengtoje savo moderniškoje dirbtuvėje taisydavo. Apsilankius jo namo Manhasset, L.I. rūsyje buvo malonu stebėti šį žmogų. Su ypatinga meile jis raktu užsukęs savo "vaikelį" laukė jo tviksėjimo tartum tėvas savo vaiko širdukės plakimo.

Šio išmintingo žmogaus, žymaus lietuvių, atkakliai kovojusio už Lietuvos išlaisvinimą nuo dartinio rusų jungo, į amžino poilsio vietą kelionė buvo apverktina. Lietuvis kunigas sukalbėjo angliškai kelius poterus... Nebuvo nei visų šeimos narių, nei pakankamai lietuvių.... Tiesa, keli jų papuošė karstą gražiais vainikais.

Nežiūrint į tai, kad daktaras Vencius turėjo didelį būrį savo garbintojų - pacientų, nežiūrint į tai, kad savo laiką jis buvo vienas iš pagrindinių lietuvių ramsčių didžiajame New Yorke, nežiūrint į tai, kad rytiniame JAV pakrastyje tebėra daug jo

idėjos draugų -- į amžino poilsio vietą įpalydėjo vos viena pora savųjų tautiečių...

Palaidotas veteranų kapinėse, Huntington, Long Island, New York, 1972 m. gruodžio mėn. 23 d.

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSAS

Rankraščius įteikti iki 1973 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1973 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 500 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerei pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue	Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St.	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
Irrington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	372-4685
Irrington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	458-2256
Hantrameck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St.	363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard	562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave.	373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street	472-6387
Paterson, N. J. 07505, 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street	756-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre	
½ Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610, 144 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	743-0440

Dėl dailės konkurso...

(Atkelta iš 3 psl.)

(pav.) Simokaičių grumtynės liepsnojančiam lėktuve? Nieko. Lyg epizodinis vaizdelis iš nuotykinio filmo. Bet, jeigu tas pat kitatautis gauna gerai aprašytą epizodą knygos formoje, jeigu toje knygoje lietuviškai reikalas pro-lietuviškai pristatytas -- turime nuoveikį už Lietuvos laisvę.

Okupantas labiausiai neapkenčia išeivijos veiklų, plataus vartojimo kalbomis, kur net impozantiški tomai, pristato studijinėje arba reportažinėje formoje Lietuvos istorinio bei kultūrinio savitumo turtus, kovas dėl laisvės, lietuvių siekį būti "sau žmogumi". Štai dėl ko okupantas sunkiausiai savo propagandos pabūklus atsuko ne į išeivijos dailę, ne į išeivijos muziką, bet į informacinę išeivijos raštą, labiausiai nepakęsdamas anglų kalba leidinių.

"Lithuania 700 Years" trečią laidą baigus, teks ruošti ir ketvirtą. Kiek daug bibliotekų, ir kiek intelektualų, tapo informuoti, mobilizuoti lietuvių bei, užangažuoti neklysti Lietuvos valstybės istorijoje!

O kur dar kiti, tolygios prolietuviškos ir masinės propagandos leidiniai? Jie visi pasirodė ir pasirodo be premijinio masalo, be skatinimo, vien tik patriotinės dvasios iškvepti. Kaip ne jauku girdėti grumtynės dėl patriotinių temų atlyginimo!

Elta, štai, leidžia didelės sumas kompiliacijoms iš sovietinės spaudos paskelbti... patriotinėje lietuvių spaudoje! Tuo tarpu kitataučius impozantiškai ir puikiomis knygomis informuoja... privatinė patriotų iniciatyva!

Po šito atotrūkio į kitataučių informacijos lauką, kas yra patriotinės išeivijos egzistencijos prasmė ir misija, prisiminkime kur link kreipti sutelktiniai fondai.

Konkursai savybėje su menkina aukštuosius tikslus, pagindo net ir "broką", atneša netgi nesantaikos ir ginčų.

Skelbkime mūsų tautos garbę ir martirologiją ne sau, bet pasauliui. Veržkimės į kitataučių dvasią parankiausia tam priemone, žodžiu.

Xerx

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

Solistas Edvardas Kaniava dainavo kryžiaus akivaizdoje?

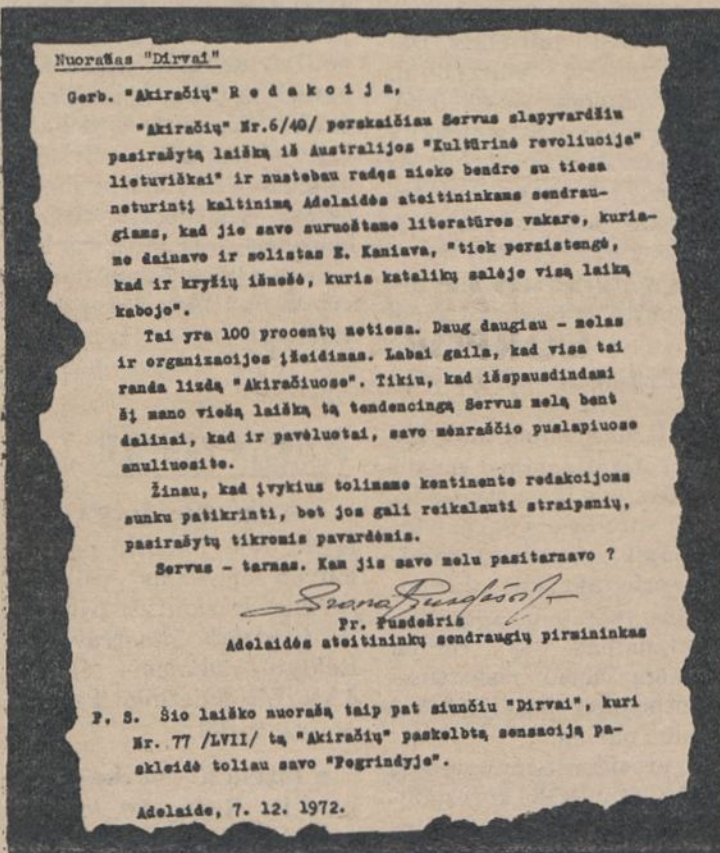
PRAPLĖSTAS SOVIETINIŲ DAINININKŲ REPERTUARAS?

Pogrindžio štabas gavo laišką iš Adelaidės ateitininkų sendraugių pirmininko p. Prano Pusdešrio. Tas laiškas yra P. Pusdešrio laiško "Akiračių" redakcijai nuorašas. Kaip matyti iš laiško turinio: 1) E. Kaniava tikrai dainavo Adelaidės ateitininkams sendraugiams, 2) kad kryžius iš katalikų salės, kurioje dainavo sovietinis solistas, nebuvo išneštas, 3) kad žinia apie kryžiaus išnešimą yra "100% netiesa".

Pogrindžio štabas apgailestauja, kad negali nustatyti, kam tarnauja "Akiračių" korespondentas Servus. Taip pat Pogrindžio štabas neturi priemonių nustatyti, kaip tas Servus prasmuko į "Akiračius" pro "Akiračių" tautinės drausmės sargą buldogą. Gal būt Adelaidės ateitininkams reikėjo laiku pasirūpinti savo tautinės drausmės sargu -- kengūrą -- ir nekviesti koncertuoti sovietinio solisto į katalikų salę. "Akiračių" sensacija nebūtų atsiradusi.

Kadangi sovietinis solistas dalyvavo minimame koncerte pusiauakonfesinės organizacijos kvietimas, stovėjo prie kryžiaus ir turėjo nesvetimą religinėms temoms auditoriją, tenka spėti kad E. Kaniava giedoja ir religinio turinio dalykus, giesmes, kantičkas...

Palikdami išvadas savo skaitytojams, mielai dedame laišką iš tolimos Australijos...



Čia priėjo Kadziulis ir tarė

— Garbingų pažangių piliečių pelenus, pav. Andriūlio, eksportuojame į Tarybų Lietuvą, — gyrėsi "vilninkas".

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kolchoziniai laukai nederlingi, reikia fertilaizerių.

— Sportas labai gerbiamas Tarybų Lietuvoje, — dėstė iš ok. Lietuvos pargrįžęs pažangus tautietis. — Didėja eksponatai sporto muziejuje.

— Kokie ten "ekspozitai", — užginčijo vadotojiškas pilietis, — gal tik Alseikos čeverykai, išlikę po jo New York — Vilnius maratono!

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Vilniuje nauji batai yra deficitinė prekė. Alseika tebemuvi savo, be užkulnių, maratoniniais batais.

— Kaip galima inkarnuotis dviejose asbose? — klausė pradedantis okultistas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Chameleoniškai. Reikia priklausyti Andriškaus Lietuvos Rašytojų sąjungai ir spausdinti savo veikalus Vilniaus "Vagoj".

— Vytautas Alseika, redagavęs vlikinę Eltą, dabar familiariškas veidas Vilniuje, — pasakojo ekskursantas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kas rytą jis matomas eilutėje prie duonos krautuvės.

— Tarybinė spauda skelbia, kad vienam kolūkyje kiaulė buvo nuteista miriop, — juokėsi kažkuris pašaipūnas.

— Tai anekdotas! — atkirto žmogelis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Tai teisybė. Kiaulė iškniso kolūkio lauke per bulviakas nepastebėta bulvę ir suėdė ją be kolūkio pirmininko leidimo.

— Dailininkai atsisakė piešti Kalantą už tūkstantį ir prašo iš gydytojų dešimt tūkstančių, — skleidė karštą sensaciją gandoneša.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Viskas pabrango: dažai, teptukai, drobė ir atlyginimas už darbo valandą.

SPAUDOS VERPETUOSE

Be 10 000 dolerių ir Kalanta ne Kalanta

New Yorko menininkų simpoziume buvo pareikšta, kad 1500 dol. suma yra per maža (S. Kudirką ir Kalantą nupiešti), esą daktarai galėtų skirti 10 000 dolerių.

Dr. T.

Draugas, Nr. 6

Alseika — Dr. Jekyll and Mr. Hyde

Ko tyli JT gen. sekretorius Waldheimas dėl persekiojamų lietuvių protesto?

V. Alseika

Draugas, 1972. IX. 2

Vis augantis pasipriešinimas Sovietams ne tik Lietuvoje, bet Estijoje ir Latvijoje. 5 milijonai estų, latvių ir lietuvių nenori rusų okupacijos ir griežtai pasisako prieš jų kultūros pajungimą, prieš rusinimo kryptį.

V. Alseika

Draugas, 1972. VII. 22

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad VLIK-as ir kitos panašios į jį lietuvių emigrantų organizacijos vykdo savo šeiminių nurodymus, vesdami antikomunistinę propagandą.

V. Alseika

Gimtasis Kraštas, 1972. XII. 10

Be religinės savitarnos — automobilio nerado

Stovykloje (pionierių) sekmadienius tikintieji vaikiai praleido be bažnyčios. Stovyklos vadovybei nepavyko gauti transporto.

Dr. Z. V. Rekašius
(via) A. Zujus, Naujienos,
Nr. 303

Gyvuliški melai apie gyvulininkystę

Pagal gyvulininkystės produktų gamybą, skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui, Lietuva šiaudien pralenkia JAV, Prancūziją, Angliją, Vokietijos Federatyvinę Respubliką.

Motiejus Šumauskas
Gimtasis Kraštas, Nr. 52

WANTED!



Vytautas Alseika

(alias — VITAUTAS)

Šnipas — bėgo nuo J.A.V. įstaigų

Vagis — pavogė Vliko ir Eltos raštus

Sukčius — pasislėpė nuo alimentų mokėjimo

Prievartautojas — išprievartavo pasitikėjimą

Šmeižikas — šmeižia savo buvusius duondavius

Melagis — viešai skleidžia melagingus tvirtinimus

Ypatingos žymės: "Gimtajame Krašte" Dievą rašo su mažąja d

Aušrelė Ličkutė

ARIJŲ TAUTA

Chicagoje jau dvi lietuvių operos! Faktas!

Sėdi žmonės Marquette Parke,
Geria alų su puta --
O vaikėjai taip patvarkė:
Veiks dar OPERA antra!

Esam arijų mėgėjai,
Esam arijų tauta --
Ir patvarkė taip veikėjai:
Veiks dar OPERA kita!

"Kai du stos", poetas mini,
"Viską dvigubai varys".
Drebins salę čia Pučini,
Verdi drebins ten širdis.

Čia tau miršta Traviata,
Pamylėjusi akiai,
O už kampo kojas krato
Nusidūrus Butterfly...

Nors šeštadienio mokyklos
Vos vos suveda galus,
Arijų tautai dvi giedyklos
Lyg putelė ir alus.

MŪSŲ MINĖJIMŲ KASDIENYBĖ

(...ir Vasario Šešiolikąją įskaitant)



-- ...pakvietėm jį pusvalandžio pranešimui, o jis kalba jau dvi valandas!...

Jaunimo temomis

Sakadolskis mūsų vadas
— Jis Samsonas Lietuvos,
Visos mylim Sakadolskį
— dėl jo ūsų ir barzdos.
Mūsų Vytis, Nr. 2

Kent valstybiniame universitete susirinko 250, Romuvos stovykloje 500 ir nesuskaitoma minia jaunuolių Čikagoj. Ir baliavota, ir linksmintasi, ir merginėta.

Antanas Gintaras Razma
Į Laisvę, Nr. 56

Jaunimo kongrese vyravo taip vadinamoji "mcgovernizmo" dvasia, kaip kad Demokratų partijos suvažiavime Floridoje.

Dr. St. Vainius
Į Laisvę, Nr. 56

Dainelė pagal ūkininkavimą

Pagal "Lietuvių liaudies dainų katalogą" (V. Misevičius, Vaga) populiariausia darbo daina — "Oi, kūliau, kūliau šiaudus be grūdų" turinti 935 užrašymų, paplitusi visoje Lietuvoje.

Tėviškės Žiburiai, Nr. 51

Velnias vis gyvas

Jėzuitų vadovaujamas Forthamo universitetas įvedė atskirą kursą apie suaktualėjusią klausimą — velnio buvimą ir jo veikimą.

Draugas, Nr. 7

Tada ir partija, kada gerai apmoka

Partijos nariu tapau jau legalizavus partiją, įsikūrus Lietuvoje tarybų valdžiai.

Justas Paleckis
Pergalė, Nr. 8

Storumas irgi dorybė

Nepamirškite Lietuvos Universiteto. Stora ir vertinga dovana gėdos nepadarys.

P. Čepėnas
Liet. Profesorų Draugijos
skelbimas

Kaip gera našliauti!

Svečiai taip gyvai šoko, kad net langai virpėjo. Visi staliukai buvo užimti linksmai nusiteikusių našlių ir našlelių. Ugningi sveikiniai ir linkėjimai su naujais metais ir karšti pasibūvimai liejosi visur.

Koresp.
Naujienos, Nr. 4

KORP! NEO-LITHUANIA ATEITIES UŽDAVINIAI (2)

Minint korporacijos 50-ties gyvavimo sukaktį, ar nevertėtų pamąstyti ir apie savo korporantiškos šeimos reikalus ir paklausti savęs atvirai, ar mes jai atiduodame pakankamą duklę. Gal kartais ir mes, labai užsiėmę bendraisiais lietuvių reikalais šalia korporacijos rūmų, pasidarėme lyg savotiški "internacionalai" ta prasme, kad tuose darbuose pasinėrę lyg ir išstipstame plačiosios lietuvių visuomenės masėje. Gal kartais mes per mažai laiko skiriame, gal kartais per mažai rodome pastangų rūpintis specifiniais Korp! Neo-Lithuania reikalais. Pavyzdžiui, vienas iš tų šeimyninių reikalų, tai korporacijos narių prieauglius. Korporacijos prieauglius savaime, ar kelių korporantų pastangomis lengvai neateina. Tam reikia visų korporantų talkos. Korporacijos gausiam prieaugliui reikia išvystyti judrų, kultūringą ir kūrybingą organizacinį gyvenimą, įtraukiant aktyviai į jį visus korporantus. Svarbiausia, korporacijos veikla turi būti aktuali šių dienų reikalavimuose ir jų statomose problemose.

Aš, anaiptol, nesiūlau visoms kolegoms-kolegoms organizuotai mesti savus įsipareigojimus bendrinėse lietuvių organizacijose ir pradėti rūpintis vien tik korporacijos reikalais. Visai ne. Aš tik manyčiau, kad mums patiems asmeniškai, mūsų korporacijai ypatingai, o gal ir lietuvių visuomenei būtų daugiau naudos, jeigu visuomeninį darbą dirbtume drauge su kitais korporacijos nariais ir per korporaciją, o ne pavieniui. Korporacijos narių tarpe ir už jos ribų mes gal turėtume vienas kitą daugiau remti. Reiktų svarbius lietuvių reikalus pirmiau korporacijos rūmuose išdiskutuoti, bei jiems sprendimų ieškoti savybėje ir tik po to siekti organizuoto sutarimo su kitais lietuvių organizaciniais junginiais.

Šias savo tezes paryškinti, ar bent išnariuoti jas iš mažai ją pasakančių bendrybių, noriu pailustruoti pavyzdžiu: mūsų visai linksnuojamą jaunimo klausimą specifiniai ir lietuviškos išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo pastangas aplamai. Jeigu kas manytumėte, kad gal nebūtų tikslinga tie klausimai diskutuoti šio iškilmingo susirinkimo proga, aš, deja negalėčiau su tuo sutikti. Mano galva, jei norime korporacijos veiklą pagyvinti, turime ieškoti būdų, kaip tą veiklą padaryti realesnę ir aktualesnę dabartinių gyvenimo sąlygų atžvilgiu. Jaunimo problema jau yra lietuviškos išlaikymo problemos esmė. Nepriklausomybės siekimas — juk aukščiausias neolituanos tikslas. Tad ir turime nuolat rūpintis kaip galima geriau prie tų problemų sėkmingo sprendimo prisidėti. Mes galime ir turime padaryti pozityvų įnašą. Mūsų kūrybingas įnašas prie tų problemų teigiamas išsprendimo pareis didele dalim nuo to, kiek mes patys tas problemas teisingai suprasime, kiek jas su kitais išsiaiškinsime ir kiek visi bendrai geros valios bei pastangų parodysimė joms tinkamai išspręsti.

Jaunimas, jaunimą, jaunimui — visai linksnuojame, jį gaudome, apie jį kalbame, dėl jo džiaugiamės, liudijame, net kartais verkiame. Gi dažniausiai, toj sąvokos esmėje pasime-tę, tik isteriškai šaukiamo. Dar blogiau daro tie,

DR. ANTANAS BUTKUS

kurie politiniui kapitalui padidinti, visai jaunimo vardu šokiruoja...

Jaunimo sąvoka metų amžiaus rėmuose yra labai neapčiuopiama ir reliatyvi. Vieniems ji reiškia vieną, kitiems kitą. Pavyzdžiui, penkiamečiui, dviem-trim metais vyresni vaikai atrodo seni. Už tat jaunimo sąvokoje negalima įžiūrėti nei nuopelnų, nei nuostolių. Šio prasmė jaunimo sąvoka tik laiko mąstas — vieniems jis praeina, kitiems ateina tuo pačiu metu, savaime, kaip sakiau nei pelno, nei nuostolio, nei garbės, nei gėdos nenešdamas.

Nenuostabu tad, kad ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Jaunimo Kongreso atstovai, lyg susimaišę jaunimo sąvokos esmėje, Kento Universiteto studijų savaitės metu įsteigė naują organizaciją ir pavadino ją Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Laiko sąvokos susipainiojime ne tik tos organizacijos tikslų neaptarė, statuto nesurašė, sąjungos narių pobūdžio neišsiaiškino, bet nerado net savo tarpe asmens, kuris galėtų tai naujagimei sąjungai vadovauti. To išdavoje Jaunimo Sąjungos pirmininką prireikė jiems skolintis iš "vyresniųjų lietuvių sąjungos"... sąrašo... Iš tolo žiūrint, man ta naujai, pasukubomis ir visai neišgalvotai įsteigta sąjunga labai primena geležinkelio stotį Lietuvoje, kur vieno traukinio laukti susirinkdavo vieni, kiti — kiti. Smalsnieji, ar neturintieji ką veikti, laiką praleisdavo kelių traukinių belaukdami...

Lietuviškos išlaikymo, tautinės sąmonės ugdyme, pozityvių lietuviškų tradicijų puoselėjime, neolituanai turi ypatingai gerą progą savos korporacijos rėmuose. Formaliai mes tarpusavyje nesiskirstome į jaunimą, ar senimą pagal mūsų amžių, o esame tik junjorai, senjorai ar filisteriai pagal užsitarinimą ir atliktas pareigas korporacijos tradicijų rėmuose. Dar daugiau, ir filisteriai ir junjorai, ir senjorai esame toje pačioje vienalytėje organizacijoje. Vyresnieji patyrimų, globoja jaunesniuosius. Jaunesnieji mokosi lietuviškų tradicijų, papročių, ideologijos iš vyresniųjų. Jaunesnieji taip pat mokosi praktiškai vadovavimo, vyresniųjų skatinami perimti vadovaujamas pareigas korporacijoje. Korporacijoje jaunesnieji turi progos lietuvišką sąmoningumą pasisavinti organiškai.

Mano supratimu ir giliu įsitikinimu, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos steigėjai ir laikinoji jos valdyba turėtų persigalvoti kol dar jos statuto projektas nėra priimtas. Turėtų jį tvarkyti taip, kad vietoje naujos sąjungos steigimo, būtų sustiprinta pirmojo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Jaunimo Kongreso nutarimas, būtent, suaktyvinti Jaunimo sekcijų veiklą. Pirmojo JK nutarimu įsteigta Jaunimo Sekcijos veikla, tiesa nebuvo labai gyva. Tam yra daugelis priežasčių, svarbiausios iš jų sekančios:

1. Nebuvo siekta ir nebuvo gauta veikiančių akademinių korporacijų bei jaunimo organizacijų pritarimo, ir nebuvo išspręstas jų atstovų dalyvavimas toje sekcijoje.

2. Nebuvo išspręstas dvi-lipumas tarp Jaunimo Sek-

cijos ir šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos veiklos. To pasėkoje merdėjo abi.

3. Nebuvo organizuotos vyresniųjų, nelyginant korporacijų, filisterių, globos, jos sunkiose įsikūrimosi dienose.

Šiuos ir panašius klausimus tinkamai išsprendus, Jaunimo Sekcija būtų gera vieta tarporganizaciniam jaunimo bendravimui.

Korp! Neo-Lithuania ir ir kitos lietuvių studentų organizacijos turėtų kreiptis į naujai įsteigtą Jaunimo Sąjungą bei į Lietuvių Bendruomenės institucijas reikalaudami tradiciniai nusistovėjusių organizacijų darbo bereikalingai nedubliuoti, kad nebūtų įnešta maišaties ir taip labai sunkiame lietuviškos išlaikymo darbe. Išėjvijos specifinės problemos reikalauja, kad jaunimo, kaip ir kitos lietuvių organizacijos prisitaisytų prie esamų sąlygų veiklos ir kad išvystytų tarporganizacinį glaudų bendradarbiavimą.

Kaip ir kiekvienai naujai idėjai, taip ir Jaunimo Sekcijai prigyti reikėjo laiko. Prie jos per penkis su viršum metų jau buvo pradama priprasti. Jos funkcijas tinkamai išsiaiškinus, pasirodė, kad ji niekam skersai kelio nestoja, kad su nieku nekonkuruoja, o tik ji yra tinkamiausia vieta jaunimo bendram darbui koordinuoti. Visai kas kita numatoma jaunimo sąjungoje. Publikacijos neišvengsi, kompetencijos ribų neaptarsis. Jos darbui plečiantis be abejo, atsirastų maišatynas ir trintis, kurių ir taip mūsųose per daug.

Antras klausimas, kur mano supratimu Korp! Neo-Lithuania turėtų susirūpinti ir konkrečiai prisidėti prie jo teigiamo išsprendimo, tai taip vadinamas "darbo sričių pasidalinimas" tarp bendrinio organizacijų ar veiksmų ir dėl jų kylanti įtampa ir nesutarimai bendrinėje lietuvių veikloje.

Nebūtų tikslo šiandien šio visiems taip įkyrėjusio ginčo priežasčių ieškoti. Su apgailestavimu tenka konstatuoti, kad iki šiol dėtos

pastangos jį pašalinti nedavė teigiamų vaisių. Laikas bėga mūsų visų nenaudai, o pagerėjimo ženklų nesimato. Tad ar nepravartu mums, neolituanams drauge su Tautine Sąjunga ir kitoms panašiai su mumis galvojančiom organizacijom organizuotai dėti pastangas šiam klausimui teigiamai išspręsti? Vienas iš paprasčiausių ir prieinamiausių būdų tai aktyvus, gausus ir organizuotas dalyvavimas Lietuvių Bendruomenės valdomųjų organų rinkimuose. Svarbiausia, reikalavimas iš jos Tarybon kandidatuojančių dar prieš rinkimus raštu ir viešai deklaruoti savo nusistatymą; siekia ar ne glaudaus bendradarbiavimo su mūsų politinį darbą vadovaujančiais veiksniais?!

Iki šiol LB Tarybon buvo renkama be jokio pareiškimo iš anksto. Buvo, kaip kadaise rašiau spaudoje, lyg katė perkama maišė. To pasėkmėje susilaukėme to, kad vietoje vieningai laiką ir energiją taupytume gyvybiniais lietuvių reikalams, jį paleidžiame asmeniškose frontuose kovodami už įtaką, už privilegiją, varstyti Washingtono valdžios duris, net kovodami vieni prieš kitus gynai dėl egoistinių sumetimų.

Dar kartą kartoju, kad Korp! Neo-Lithuania pasirinktas kelias, mus, korporantus, besąlyginai įpareigoja rūpintis mūsų tautos išlikimu ir Lietuvos laisvės atgavimu. Savo tiesioginiu darbu korporacijos rėmuose, savo įnašą ir įtaką į kitas lietuviškas organizacijas ir veiksmus mes turime žiūrėti ir rūpintis, kad šie reikalai neužkliūtų akligatviuose, kad būtų šalinamos kliūtys į darnų ir kūrybingą darbą, juk Tėvynės gerovė mums, korporantams, yra aukščiausias įstatymas!

Dar vienas klausimas, kur Korp! Neo-Lithuania nariai šiuo metu galėtų ryškiau pasireikšti vadovaujančiam darbe — tai Tautinio savitumo išlaikymo (Heritage) problema JAV-se, kuriame tautiniai savitumai ir individualumas begaliniu tempu ir negailestingai tirpsta, nėra naudingas ne tik etninėms grupėms, bet ir pačiai Amerikai. Jis darosi aiškiai pragaistingas, kada nelaiku ir

Mes prašome Jūsų surasti tik VIENĄ skaitytoją!

Naujiems skaitytojams Dirvos metinė prenumerata pirmaisiais metais \$10.00, studentams, gyvenantiems prie universitetų — \$6.50.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojo pavardė ir vardas

Adresas

P. S. Asmuo, suradęs du naujus prenumeratorius ir atsiuntęs pinigus, gauna dovanų knygą.

galvatrukščiais nuo tautinių savybių apnuogintos tautinės grupės JAV-se pasimetą savo viduje ir dėl to nepritampa ir nepasidaro pilna verčiai kūrybingais naujo krašto piliečiais. Dėl tų priežasčių, valstybinių mąstų bandoma šias klaidas atitaisyti ir numatoma skirti lėšų tautinių vertybių išlaikymui. Atrodo, kad tie projektai gaus paramos, kurie bus gerai paruošti ir gerai pristatyti. Jeigu mes organizuotai griebtumėmės ruošti lietuviškos kultūros išsaugojimo projektą, esu tikras, galėtume dėl jo konkuruoti su kitomis tautybėmis ir tikėtis jam finansinės paramos iš valstybės išdo. Gi sutelktinis darbas tokį projektą ruošiant prisidėtų prie aktualios korporacinės veiklos išvystymo. Baigdamas šią trumpą apžvalgą noriu išskirtinai kreiptis į korporacijos jaunosius narius.

Po prezidento inauguracijos iškilmių, NBC korespondentas paklausė prez. Nixono, kas jam padarė geriausią įspūdį šiose iškilmėse. Prezidentas išvardijo 3 dalykus. Vienas iš tų trijų buvo faktas, jog pirmą kartą JAV istorijoje Heritage tautybų atstovai dalyvavo inauguracijos parade. Iš jų labai išdidių ir džiaugsmu trykstančių veidų prezidentas Nixonas išskaitęs jog tautybų atstovams buvo labai malonu tose iškilmėse dalyvauti ir savos tautybės reprezentuoti. Be abejo žinote, kad šių tautybų skaičiuje buvo gražūs būrys tautiniais rūbais pasipuošusių lietuvių ir lietuvių.

Šie lietuviai ir kiti tautybų atstovai inauguracinės k-jos buvo pagerbti ne kaip John ar Mary, ne kaip nuo savo tautinio kamieno nutolę ir čia gerai prisitakę, bet kaip tautinėje kultūroje dirbą jaunuoliai — ambasadoriai. Šalia šeimos ir lituanistinės mokyklos korporacija yra geriausia vieta mūsų tautinės kultūros perlus ir tikrąjį lietuviškumą išlaikyti. Korporacija taip pat geriausia vieta tikrus draugus surasti, su jais susidraugauti. Ilgalaikių ir tikrų draugų ieškojimas ir suradimas tai akademiniai metai. Linkiu jums iš širdies šiuos brangius akademinius metus kuo kūrybiškiau sunaudoti. Laikas negrįžta, gi jaunystė vieniems vienu, kitiems kitu laiku

praeina nebesugrįžtamai kaip ir laikas.

50 metų sukaktis, Korp! Neo-Lithuania nueitas kelias ir atsiekti laimėjimai aiškiai parodė, kad steigėjų sudėtos viltys pasiteisino. Dar daugiau, mūsų korporacijos uždaviniais persiėmė ir visa patriotinė lietuvių visuomenė išeivijoje, uždedama mums, neolituanams, ypatingai sunkias kelrodžių pareigas. Tos kelrodystės konkretusis darbas krinta ant Jūsų pečių. Mes, amžiumi vyresni korporantai, Jums visokeriopa talkinsime.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **MAŽOSIOS PASAKOS.** Iš lietuvių liaudies pasakų lobyno mažiems vaikams parinko ir skaityti paruošė A. Giedrius. Ilustravo D. Rėklytė-Alekienė. Išleido JAV LB švietimo Taryba. Kaina 2 dol.

• **Jurgio Krasnicko monografija.** Redagavo Vincetas Liulevičius. Išleido Studentų Ateitininkų Sąjunga. Leidinys skirtas J. Krasnicko 50 metų mirties sukaktį paminėti. Knyga 194 psl. Kietais viršeliais, iliustruota, kaina 4 dol. gaunama pas redaktorių V. Liulevičių, 6540 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629 ir pas platintojus.

• **ŠVIETIMO GAIRĖS, 1972 m. Nr. 7.** Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Redaguoja Petras Maldeikis, 2615 N. 39th St., Phoenix, Arisona 85008. Administruoja Stasys Rudis, 415 Plum St., Michigan City, Indiana 46360. Žurnalas išeina 2 kartus per metus. Prenumerata 3 dol., atskiras numeris 1,50 dol. Leidžia JAV LB švietimo taryba.

• **Ada Karvelytė, NE TIE VARPAI.** Lyrika. Išleido "Darbininkas" Brooklynne 1972 m. Viršelį piešė Paulius Jurkus. Leidinys 64 psl., kaina \$2.00.

• **MŪSŲ SPARNAI, 1972 m. gruodžio mėn. Nr. 33.** Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas. Leidžia Lietuvos Evangelikų reformatų kolegija tremtyje. Redaguoja Jokūbas Kregždė, 2439 W. 51st St., Chicago, Ill. 60632. Administruoja Jonas Palšis, 5718 So. Richmond St., Chicago, Illinois 60629.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas įvyksta sekmadienį, š. m. vasario mėn. 11 d. 9:45 val. ryte vėliavų pakėlimas Naujos liet. parapijos aikštėje. 10 val. Šv. Mišios Naujos liet. parapijos bažnyčioje. 10:30 val. Šv. Mišios šv. Jurgio liet.



Gen. konsulas A. Simutis

parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedos Čiurlionio Ansamblis.

4 val. iškilmingas minėjimas Naujos liet. parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, Anicetas Simutis. Koncertinėje dalyje pasirodys Čiurlionio Ansamblis vadov. muziko Alfonso Mikulskio.

Minėjimo metu bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams, kurios bus perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Visos organizacijos prašomos dalyvauti šv. Mišių ir minėjime su vėliavomis ir visa Clevelando ir apylinkės lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

ŠI SEKMADIENI, VASARIO 4 D., 4 VAL. P. P.,

ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE

bus rodomi du lietuviški, spalvoti, garsiniai filmai:

"DVYLIKA" ir "I SEPTINTĄJĮ DEŠIMTMETI"

Taip pat kun. A. Kezio, S.J., fotografijų paroda. Prof. A. Augustinavičienė pristatys jo knygą "Foto kompozicijos".

ĮEJIMAS SUAUGUSIEMS \$2.00, JAUNIMUI VELTUI. PER PERTRAUKĄ KAVA IR PYRAGAIČIAI.

KVIEČIA ATEITIES KLUBA

• "TĖVYNĖS GARSŲ" radijo programoje praeitą penktadienį, red. J. Stempužis paskyrė visą pusvalandį neolituanams, patiekdamas poezijos pyne, paruoštą neolituanų Pauliaus Mitalo, Danutės Grigaliūnienės ir Algio Garlauskio iniciatyva.

• Silvija ir Rimas Žiedoniai, sausio 23 d. susilaukė antros dukrelės, kuri bus pakrikštyta Vidos Paulės vardu.

• Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos rengiami pietūs įvyks vasario 11 d. tuoj po lietuviškų Mišių šv. Jurgio parapijos salėje.

Trijų patiekalų pietūs (sriuba, mėsos patiekalas ir saldumynai) kainuos tik 2 dol.

Prašome visus atsilankyti ir paremti lietuvišką mokyklą!

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

PARDUODAMAS "commercially zoned" 200 pėdų sklypas ant E. 185 St., priešais lietuvių centro. Trys atskiri savininkai parduoda kartu. Prašome kreiptis nuo 5 iki 8 val. vak. telef. 486-6540. (8-11)



Vyskupo M. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande mokiniai šių metų parengime gražiai suvaidino mokytojos J. Budrienės parašytą kalėdinį vaidelį. Nuotraukoje Aukšt. lit. mokyklos mokinė Laima Švarcaitė (sėdi vidury) pasakoja mokiniams apie lietuvių Kūčių papročius. V. Bacevičiaus nuotrauka



Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokinės kalėdiniame vaidelyje suvaidinusios angelus, nešančius Romo Kalantos sielą. Iš kairės: Vita Palūnaitė, Lina Palubinskaitė, Sigutė Lenkauskaitė, Lina Janavičiūtė ir Kristina Kuprevičiūtė.



Mokiniai suvaidinę kareivėlius, iš kairės: M. Burdett, Rimas Balas, Paulius Janavičius, Tauras Bublys, Julius Palūnas, Saulius Bankaitis ir Saulius Puškorius.



Mokinės išpildžiusios snaigų šokį, iš kairės: Vija Bublytė, Rūta Mačiulytė, Rama Bublytė, Vilija Vedežytė, Monika Palūnaitė, Ingri-da Nasvytytė ir Nida Marcinkevičiūtė. Trūksta Aukšės Bankaitytės, V. Bacevičiaus nuotrauka

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 4 D. sekmadienį, šv. Jurgio parap. salėje bus ro-

domi du filmai: 12 Didžiųjų ir I septintąjį dešimtmetį. Rengia Ateities Klubas.

VASARIO 11 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos rengiami pietūs.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo su- bakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

VASARIO 18 D. ALT S-gos Clevelando skyriaus parengi- mas Europa Travel Service patalpoje.

KOVO 3 D. Čiurlionio Ansamb- lio rengiamas Užgavėnių šiu- plins.

KOVO 4 D. šv. Jurgio pa- rapijos salėje Clevelando skau- tijos pramoga: kino filmas, už- gavėnių blynai ir pasilinksni- nimas. Pradžią 4 val. p.p. Ren- gia Pilėnų Skautų Tuntas.

KOVO 11 D. DLK Birutės d- jos Clevelando skyriaus paren- gimas.

KOVO 17 D. šeštadienį, Vysk. M. Valančiaus Lit. M-los Tėvų Komiteto kviečiamas Hamiltono dramos sambūris "Aukuras" sta- to dramą "Audronę".

KOVO 18 D., sekmadienį, 3:00 v. p.p., Cuyahoga Community Col- lege, 2900 Community College Ave., Grandinėls koncertas.

KOVO 24 D. Kaziuko Mugė Naujos parapijos salėje.

BALANDŽIO 1 D. šv. Kazi- miero lituanistinei mokyklai pa- remti madų paroda.

BALANDŽIO 29 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyk- los tradicinis balius.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 12 D. Clevelando vyrų okteto 100-to dainų mara- tonas.

• Apdraudos reikalais ge- riausius patarnavimus gau- site kreipdamiesi į Z. Obe- lenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

HOUSE FOR SALE

Retire or start out in two bedrooms. Convenient to all in Euclid. Enclosed porch. Expansion up. Full base- ment. By owner. 486-9435. (8-9)

OWNER OPERATORS

Due to expanding business we need qualified owner operators with 3 axle tractors to run Ohio and return with company trai- lers. 216-435-6394. (6-12)



• Ginos Čapkauskienės nesenai išleista plokštelė š. m. sausio mėn. 26 d. Mon- trealyje buvo pristatyta an- gliškai ir prancūziškai spau- dai, radijui bei televizijai.

Ypač prancūziškai visuo- menei solistė gerai žinoma, todėl susidomėjimas jos plokštele didelis.

Clevelande taip pat su di- deliu pasisekimu plokštelę platina H. Stasas. Platinto- jo telefonas 486-211, adre- sas: 18112 Windward Rd. 44119. Plokštelės kaina su persiuntimu ne Clevelande 6.75 dol. Clevelande 6 dol.

HOUSE FOR SALE

By owner. 3 bedroom fra- me bungalow. Fireplace in front room. Gas Cen- tral A.C., dishwasher & range, full basement. 2 car garage. Off East 200 St. For appt. call: 486-8906. Principals only.

NAMŲ SARGAS

Reikalingas namams Nau- jos parapijos rajone. Vyras ir žmona. Gali būti pensi- ninkas. Be vaikų ir naminių gyvulių. 486-2030.

MECHANIC SEMI TRAILERS EXP.

Openings for 1st and 2d shifts. CLARK EQUIPMENT CO. THE BROWN TRAILER DIV. Richfield, Ohio 216-526-6250 (8-14)

1ST CLASS EXPERIENCED MACHINISTS OD GRINDER

AND/OR ENGINE LATHE OPERATOR Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. On large pieces. Good rate, days, over- time & benefits.

OHIO CAMSHAFT 3685 E. 78TH ST. CLEVELAND, OHIO 216-441-3898 (8-14)

PRESSMAN

OPPORTUNITY FOR RIGHT MAN. MUST BE EXPERIENCED TWO- COLOR HARRIS PRESS OPERATOR. DAY SHIFT, 8 HOURS PER DAY. CLEAN SHOP. WRITE GALION PRINTING SERVICE, P. O. BOX 396, GALION, OHIO 44833, STATING YOUR QUALIFICATIONS, OR CALL AREA

(419) 468-1422

(8-10)

WANTED AT ONCE, JOURNEYMEN OR

1ST CLASS SKILLED

BORING MILL OPERATORS TOOL ROOM MACHINISTS FITTERS

EXPERIENCED IN WELDMENTS.

Hofley Mfg. Co., "Warren's Largest Job Shop"—30 yrs. of steady work.. Excellent benefits & working conditions, top pay with overtime.

APPLY IN PERSON

HOFLEY MFG. CO. 22534 GROESBECK HWY WARREN, MICH. (8-14)

WANTED 1ST CLASS AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS SETUP MEN

Acme Gridley, Exp'd. only. Permanent position, top wages. The best fringe benefits and good working cond. Lots of overtime, profit sharing program. SOLAR MACHINE PRODUCTS CO. 29350 Northline Romulus, Mich. 313-941-3700 (8-11)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiš- kinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

• **Dr. Kazys Bobelis, ALT** pirmininkas, būdamas Washingtono prezidento Nixono inauguracijos iškilmėse, turėjo progą susitikti su sen. Charles Percy, kuris labai maloniai sutiko globoti Vasario 16-tos minėjimą senate. Taip pat buvo progos susitikti su kongresmanu Daniel Flood, kuris sutiko globoti Vasario 16-tos minėjimą atstovų rūmuose ir pakvietė kun. Adolfą Stašį sukalbėti invokaciją tą minėjimo dieną, kongrese. Minėjimai numatyti vasario 15 d. arba 16 d.

Sen. Percy ir kongresmanas Flood jau daugelis metų kaip sutinka būti mūsų Tautos šventės minėjimo globėjais Washingtono.

VINCO VILKO IPEDINIAMS

Pereitais metais rugsėjo mėnesyje New Yorko apylinkėje mirė Vincas VILKAS, Amerikoje žinomas dar kaip William Wolfe, palikdamas apie trisdešimt tūkstančių dolerių vertės turtą. Artimiausia žinoma giminaitė buvo Anna Vaitkevičius-Watkering, gyvenusi 6 Summer St., Lawrence, Mass., bet šiuo metu ir jos gyvenamoji vieta nežinoma.

Velionis buvo gimęs 1883 m. rugsėjo 23 d., Ukmergės apskrityje.

Giminės arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke: Consul General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

JUNO BEACH

PAMINĖJO KLAIPĖDOS ATVADAVIMĄ

Juno Beach šaulių grandis sausio 21 d., šaulių J. I. Kapčių svetainėje minėjo Klaipėdos Krašto 50 m. atvadavimo sukaktį.

Prezidiumą sudarė grandies pirm. P. Mikšys, susirinkimo pirm. J. Kapčius ir sekr. A. Pilipavičienė.

Susirinkimas tylos minutę pagerbė žuvusius Klaipėdos atvadavime. Invokaciją sukalbėjo šaulys kun. A. Bielskis. Žuvusiems pagarbos ir meilės intencija visi sugiedojo Marija, Marija. Klaipėdos Krašto atvadavimo dalyvis inž. A. Skučas laikė paskaitą "Klaipėdos Krašto atvadavimas". Prelegentas savo gyvu žodžiu išsamiai papasakojo Klaipėdos Krašto 1923 m. sukilimo istoriją ir jo paties išgyventus tos karžygiškos kovos momentus. Susirinkimas dideliu dėmesiu klausėsi paskaitos. Pirm. Mikšys visų vardu nuoširdžiai padėkojo inž. Skučui už paskaitą.

Narių skaičiui padaugėjus, Juno Beach šaulių grandis, susirinkimui vienbalsiai pritarus, persiorganizavo į didesnę vienetą — į Juno Beach šaulių būrį. Susirinkimas išrinko būrio valdybą: pirm. P. Mikšys, vicepirm. V. Mazoliauskas, parengimų vadovas J. Kap-

čius ir kontrolės komisiją: A. Pilipavičius ir I. Kapčiene. Džiugu paminėti, kad į šį šaulių būrį įstojo ir senos kartos lietuvis patriotas A. Pakšys ir jo dukra Hilda jau čia gimusi ir augusi. Įstojo ir buv. matininkas M. Tamulėnas, lietuvių žurnalistų sąjungos narys, jau 8 metai su savo žmona, buv. mokytoja, besidžiaugias Floridos saulute.

Sekantis susirinkimas įvyks šio būrio šaulių mielių kanadiečių A. Pilipavičių ir A. Dirsų didžiuliame ant jūros kranto motelyje Ocean Lodge, 570 Ocean Dr., Juno Beach, N. Palm Beach, Florida 33408, telef. (305) 848-5528.

Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu. (em)

HARTFORD

• **Nepriklausomybės šventės** minėjimas Hartforde įvyks sekmadienį, vasario 11 dieną, šv. Trejybės bažnyčioje, Capital Ave. 10 v. ryte bus laikomos iškilmingos šv. Mišios, kuriose organizuotai dalyvaus įvairios vietos organizacijos, ir pri-taikyta pamokslą pasakys kun. kleb. Juozas Matutis. Tos dienos popietėje, 3 val., Lietuvos Piliečių Klube, 227 Larence St. įvyks iškilmingas minėjimas, kurio metu pagrindinę kalbą sakys LB Centro Valdybos pirmininkas Vytautas Volertas. Pasirodys Hartfordo šeštadi-nines mokyklos tautinių šokių grupė.

Hartfordo apylinkės ir kitų vietovių lietuviai nuoširdžiai kviečiami atlikti savo patriotinę pareigą ir dalyvauti šiuose minėjimuose. Moterys ir mergaitės prašomos atvykti su tautiniais rūbais.

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

K. Siliūnas, Flushing	7.00
J. Pročys, Chicago	5.00
L. Puskepalaitienė, Detroit ..	7.00
J. Kučingis, Los Angeles ..	12.00
J. Staškus, Yonkers	2.00
S. Tallat-Kelpša, Baltimore ..	3.00
T. Repčys, Hamilton	2.00
F. Prekeris, Stamford	2.00
J. Grebliauskas, Chicago ..	4.00
P. Malėta, Chicago	2.00
A. Grigaitis, SterlingHts.	2.00
J. Jasinev Cleveland ..	3.00
J. Vedegys, Chicago	2.00
J. Adomaitis, Rochester	2.00
V. Bagdonavičius, Phila.	2.00
N. Matijošaitis, L. A.	10.00
B. Karazija, Chicago	2.00
G. Žilionienė, New York	2.00
A. Mačiuka, Chicago	12.00
K. Starinskas, Wilcliffe ...	2.00
H. Dilys, Chicago	2.00
J. Liauba, Cincinnati	1.00
A. Sajauskas, Baltimore ...	7.00
B. Magdušauskas, W. Germany	2.00
J. Žemaitis, Chicago	7.00
B. Basiulis, Long Beach ...	2.00
K. Valužis, Elizabeth	2.00
J. Mockus, Cleveland	7.00
K. Biskis, Downers Grove	2.00
V. Mazoliauskas, Lake Worth	2.00

A. A.

LEONUI KAZĖNUI

mirus, jo žmonai BRONEI, dukrai SAULEI, sūnui DAINIUI ir broliui JULIUI KAZĖNUI su šeima reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Barbara ir Vacys Petkai
Jadzė ir Vladas Dautai



Los Angeles Tautinių Namų salėje įvykęs Klaipėdos krašto sukilimo minėjimas sutraukė nemažai publikos. Nuotraukoje publika klausosi įdomios plk. J. Andrašūno paskaitos. L. Kanto nuotrauka



Plk. J. Andrašūnas, buvęs Klaipėdos komendantas, pasakoja įdomius prisiminimus. L. Kanto nuotrauka

DETROIT

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvių Tautinės Sąjungos Detroito skyrius anksčiau kiekvienais metais surengdavo Vasario 16 dienos paminėjimą. Kurį laiką ši tradicija buvo lyg ir pamiršta. Dabartinė skyriaus valdyba, prisimindama tą ankstyvesnį gražų paprotį, š. m. vasario 10 d., šeštadienį, 6 val. p. p., Lietuvos Namuose rengia Vasario šešioliktosios išvakarės su programa ir kava su sporgomis bei pyragaičiais.

Programoje numatoma visuomenininkės ir istorikės Stefanijos Kaunelienės kalba tema "Vasario šešioliktosios reikšmė lietuviams tautiniu atžvilgiu", visuomenininko ir žurnalistų Vlado Paužos pranešimas "Tautinės spaudos reikalai" ir Jonas Švoba pristatys žurnalą "Naujoji Viltis". Vaisių metu galės vykti laisvas spaudos ir kitais reikalais pasikalbėjimas, pageidavimai, be to, ir pranešimas apie 1973 metų Tautinės Sąjungos Seimą, šaukiamą ir rengiamą Detroito pašonėje.

ALT S-gos Detroito skyrius kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius su savo draugais ir pažįstamais dalyvauti jų rengiamose Vasario šešioliktosios išvakarėse.

Išlaidoms padengti pageidaujama \$2.00 auka nuo asmens. Likutis nuo išlaidų, jei jo būtų, bus paskirtas Dirvai ir Naujajai Vil-

A. Rūkštelė, St. Petersburg 4.00	T. Penikas, Woodhaven 2.00
B. Sutkus, richmond Hill .. 2.00	E. Čapas, Mineral Wells .. 7.00
A. Puskepalaitis, Boston ... 1.00	A. Saulaitis, Oakville
A. Saulaitis, Oakville	1.00
V. Tiškus, Cleveland	3.00
J. Doba, E. Hampton	1.00
P. Mikšys, Juno Beach 3.00	J. Bagdonas, Woodhaven ... 2.00
A. Miselis, Chicago	2.00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

čiai paremti. Automobilus saugos pasamdyta policija.

RADIJO ŠVENTE

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas "Lietuvių Balsas" radijo savaitės užbaigimui pasirinko sausio 21 d. ir ta proga surengė "gegužinę po stogu" Lietuvos Namuose.

Veikė įvairių valgių bufetas, skanių gėrimų baras, turtingas dovanų stalas ir buvo išdalintos atskiros dovanos, kurios teko: Aleksandrui Jodinskui, Jonui Švobai, kun. Domininkui Lengvinui ir Vladui Stoškui.

Pasisekimas šios "gegužinės" skaitomas iš geriausių. Ją aplankė apie 250 žmonių.

Dovanų stalo tvarkė: Vincas Kankalis ir Petras Marčiukaitis. Bare svečiams patarnavo: Feliksas Blauzdys ir Juozas Murinas. Maistą paruošė ir prie stalų patarnavo: Sofija Dryžienė, Stasė Urbonienė, Erna Garliauskienė, Pranė Televičienė, Ona Valienė ir p. Bačkaitienė. Prie kasos darbavosi: Antanas Janušis ir Jurgis Rekašius. Visuose darbuose talkininkavo: Kazys Gogelis ir Stasys Garliauskas. Muziką tvarkė ir informaciją teikė Vacys Urbonas.

Visi atsilankusieji yra dėkingi radijo klubui už šios gegužinės surengimą.

LIETUVIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių Namų Draugijos metinis narių susirinkimas sausio 21 d. nebuvo gausus. Atvykusiųjų narių skaičius nesudarė nei pusės esamų draugijoje narių skaičiaus.

Susirinkimą pravedė Mykolas Vitkus, sekretoriavo Albinas Grigaitis. Jis ir praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė, o Lietuvos Namų padėtį nušvietė pirmininkas dr. Vytautas Mileris.

Lietuvių Namams išlaikyti metams reikalinga

12,000.00 dol. Dariaus ir Girėno klubas už išnuomotas jiems patalpas sumoka 7,200.00 dol., o iš kur paimti kitus? Organizacijos salės parengimams nori gauti papigintomis kainomis arba veltui. Be to reikalinga baigti tvarkyti parkinimo aikštes. Jas reikalinga išdrenuoti. Jų sutvarkymui reikalinga 5,000.00-6,000.00 dol. Baigęs savo pranešimą, pirmininkas pareiškė, kad pareigų atsisakys ir prašė išsirinkti kitą pirmininką. Vicepirmininkas Jonas Atkočaitis irgi pareiškė, kad atsistadina, o taip pat ir išdininkas Jonas Maršalkovičius.

Revizijos Komisijos aktą perskaitė Vincas Šarka. Akte pažymėta, kad knygos vedamos tvarkoje ir Lietuvos Namai praeitais metais turėjo: pajamų 12,505.58 dol. ir išlaidų 12,277.54 ir likutį sausio 1 d. 1973 m. 228.04. Vincas Šarka pateikė ir visas nuo namų įsigyjimo pajamas ir išlaidas. Ir jų būta jau ne tiek mažai: 196,723.33 pajamų ir tiek pat išlaidų. Lietuvos Namai turi skolos 1,000.00 dol.

Dėl Lietuvos Namų tvarkymo ir jų apyskaitų buvo daug diskutuota ir kalbėta ir į šias diskusijas buvo įsijungusių daug narių. Jas išdiskutavus buvo patvirtintos ir pirmininkui ir valdybai už gerą namų tvarkymą pareikšta padėka.

Priešus prie valdybos rinkimų, visi pasiūlyti į valdybą kandidatai nesutiko kandidatuoti ir susirinkimo nariams išsivaikščiojus nebuvo iš ko rinkti valdybos.

Rinkimai atidėti ateinančiam susirinkimui.

• **Bilietai į "Varpo" koncertą** įvykstanti vasario 4 d. Mercy kolegijos patalpose įsigijami: Prie šv. Antano bažnyčios pas Albertą Misiūną, šv. Petro bažnyčios — Martyną Stonį ir Dievo Apvaizdos bažnyčios — Joną Urboną. Varpo choro dalyvauja daug jaunimo ir jam vadovauja muzikas Aleksas Ambrozaitis.

• **Svarbūs susirinkimai.** Vasario 11 d., 12:15 val. Lietuvos Namuose įvyksta LB Detroito apylinkės ir vasario 12:15 25 Stasio Butkaus šaulių kuopos susirinkimai.

A. Grinius

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Hot Springs, Ark. 333 Ouachita Ave., Southern Hotel Apt. Miesto centre parduodamas 53 vienetų hotelis, motelių stiliuje. Teisė laikyti restoraną ir alko-holinius gėrimus. Įmokėti \$80,000.00. Pardavimo prie-žastis savininko mirtis. Naudokitės aukščiausiu pajamų sezonu.

MACHINE OPERATORS

EXPERIENCED

Must be able to speak English
JACO PRODUCTS
3400 Hamilton Ave.
Cleveland, Ohio (5-11)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
DIE MAKERS
ON PROGRESSIVE and SHEET METAL DIES.
Must be able read blue prints.
(1ST & 2ND SHIFTS.
DEARBORN, MICH. LOCATION
Call 513-581-7500 ask for Mr. RAY (4-10)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
DIE MAKERS
MUST BE EXPERIENCED IN FOLDING CARTON INDUSTRY.
Excellent opportunity for right man with growing medium size company.
Write to POST OFFICE BOX 58
FORT WAYNE, IND. 46801
OR CALL 219-743-0158
An Equal Opportunity Employer (7-9)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED
I.D. GRINDERS
O'D. GRINDERS
EDM OPERATORS
top wages for qualified men.
Excellent working conditions and fringe benefits including profit sharing and overtime.
Apply in person at:
WOLVERINE CARBIDE DIE CO.
2613 Industrial Row
(off of Coolidge — betw. 14/15 Mile Rds., Troy, Mich.)
An Equal Opportunity Employer (6-12)

STANLEY TOOLS

Has Employment Opportunities

FOR

- E. D. M. OPERATOR
- INDUSTRIAL ELECTRICIAN
- MAINTENANCE MACHINISTS
- MILLWRIGHTS
- TOOL & DIE MAKERS

If you are experienced in any of the listed job skills, STANLEY TOOLS can offer you good wages steady work, advancement and a full range of fringe benefits. Apply at:

STANLEY TOOLS

140 Chapel St. Newark, N. J.
OR PHONE 201-344-3545

An Equal Opportunity Employer

(8-10)

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man V. Alanto romaną šventaragis I tomą.

Pavardė ir vardas

Adresas